

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΕΘΝΙΚΟ
ΚΕΝΤΡΟ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ &
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΦΑΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

Επιμέλεια: Χρήστος Μπουρσανίδης (Υπεύθυνος Σπουδών & Έρευνας)

ΙΘ' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ

ΤΜΗΜΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΑΘΗΝΑ 2007

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Συντονιστής: Θεμιστοκλής Παναγιωτόπουλος, Δ/ντής ΕΣΔΔ

Υπεύθυνος Σπουδών & Έρευνας: Χρήστος Μπουρσανίδης

ΣΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΣΥΝΕΒΑΛΑΝ ΕΠΙΣΗΣ:

Αναστασία Παπαστυλιανού (Υπεύθυνη Σπουδών & Έρευνας Προγράμματος Πληροφορικής)

Ελένη Λιάρου (Υπεύθυνη Σπουδών & Έρευνας Προγράμματος Ξένων Γλωσσών)

Προετοιμασία Σύνταξης:

Ελένη Βουκουβάλα (Βοηθητικό Διδακτικό Προσωπικό)

Τελική Επιμέλεια Σύνταξης:

Βλαχάκου Μαρία (Βοηθητικό Διδακτικό Προσωπικό)

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ**

Επιμέλεια:

Χρήστος Μπουρσανίδης (Υπεύθυνος Σπουδών & Έρευνας)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	9
I. Σύντομη παρουσίαση του Τμήματος	9
II. Σκοπός του Προγράμματος Σπουδών	9
III. Ειδικοί στόχοι του Προγράμματος Σπουδών	10
IV. Δομή και διάρθρωση του Προγράμματος Σπουδών	12
V. Μεθοδολογική προσέγγιση	13
VI. Πρόγραμμα Πληροφορικής	14
VII. Πρόγραμμα Ξένων Γλωσσών	14
VIII. Αξιολόγηση Σπουδαστών	15
ΠΙΝΑΚΑΣ Α΄ ΚΥΚΛΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ	17
ΠΙΝΑΚΑΣ Β΄ ΚΥΚΛΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ	18
Α΄ Κύκλος Μαθημάτων Εξειδίκευσης	21
ΚΔΥΥ-Σ01: ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΡΟΝΟΙΑΣ	23
ΚΔΥΥ-M01.1: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ: ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΑΡΧΕΣ & ΘΕΣΜΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	23
ΚΔΥΥ-M01.2: ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	25
ΚΔΥΥ-M01.3: ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	29
ΚΔΥΥ-M01.4: ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ	31
ΚΔΥΥ-Σ02: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ & ΠΟΙΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	33
ΚΔΥΥ-M02.1: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΥΓΕΙΑΣ	33
ΚΔΥΥ-M02.2: ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΓΟΡΑΣ ΦΑΡΜΑΚΟΥ & ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ – ΤΕΧΝΙΚΕΣ & ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	37
ΚΔΥΥ-Σ03: ΟΡΓΑΝΩΣΗ, ΔΙΟΙΚΗΣΗ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ	41
ΚΔΥΥ-M03.1: ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ	41
ΚΔΥΥ-M03.2: ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ	43
ΚΔΥΥ-M03.3: ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ & ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ	45
ΚΔΥΥ-Σ04: ΔΗΜΟΣΙΟ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ	47
ΚΔΥΥ-M04.1: ΔΗΜΟΣΙΟ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ & ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑΣ	47
ΚΔΥΥ-M04.2: ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΥΓΕΙΑΣ	51
ΚΔΥΥ-M04.3: ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	55
ΚΔΥΥ-M04.3: ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	57
ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ	59
ΚΔΥΥ-ΕΓ01: ΑΓΓΛΙΚΑ	

ΚΔΥΥ-ΞΓ02: ΓΑΛΛΙΚΑ Η ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ Η ΙΤΑΛΙΚΑ Η ΙΣΠΑΝΙΚΑ

Β΄ Κύκλος Μαθημάτων Εξειδίκευσης	61
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	67
ΚΔΥΥ-Ε02.1: ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΥΓΕΙΑΣ	67
ΚΔΥΥ-Ε02.2: ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΥΥ & ΚΑ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΓΕΙΑΣ - ΠΡΟΝΟΙΑΣ	69
ΚΔΥΥ-Ε02.3: ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΥΓΕΙΑΣ	71
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΥΓΕΙΑΣ	73
ΚΔΥΥ-Ε03.1: ΔΗΜΟΣΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	73
ΚΔΥΥ-Ε03.2: ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΡΓΟΥ & ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΜΕ ΧΡΗΣΗ MS PROJECT ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ	75
ΚΔΥΥ-Ε03.3: ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΩΝ & ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ	79
ΚΔΥΥ-Ε03.4: ΑΝΑΠΤΥΞΗ & ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΩΝ	81
ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ	85

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

I. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Το Τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης απευθύνεται στους σπουδαστές οι οποίοι επιλέγουν να στελεχώσουν τις Υπηρεσίες της Δημόσιας Διοίκησης με αντικείμενο την Υγεία και την Κοινωνική Αλληλεγγύη καθώς την Απασχόληση και την Κοινωνική Προστασία. Μία κριτικά αναστοχαστική και συστηματική προσέγγιση των ιδιαιτεροτήτων των πεδίων δράσης και των αναγκών εκπαίδευσης και κατά συνέπεια των γνωστικών αντικειμένων και της διδακτέας ύλης οδήγησε στην λειτουργική διαφοροποίηση του Τμήματος σε δύο διακριτές κατευθύνσεις:

- της **Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας** το οποίο εκπαιδεύει σπουδαστές που στελεχώνουν τις Διευθύνσεις του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, τα ΔΥΠΕ, τις Νοσοκομειακές Μονάδες, τα Ασφαλιστικά Ταμεία-Κλάδος Υγείας και τους λοιπούς συναφείς εποπτευόμενους Φορείς
- της **Διοίκησης Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής**, το οποίο εκπαιδεύει σπουδαστές που στελεχώνουν τις Διευθύνσεις του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, τις Διαχειριστικές Αρχές Απασχόλησης-Equal, τις μονάδες του ΟΑΕΔ, τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, και τους συναφείς εποπτευόμενους Φορείς.

Το παρόν Πρόγραμμα που ακολουθεί περιγράφει τη δομή και το περιεχόμενο των σπουδών της κατεύθυνσης Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας.

II. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Η κατευθυντήρια ιδέα σχεδιασμού και δόμησης του Προγράμματος σπουδών στηρίζεται στην παραδοχή, ότι ένα από τα βασικά νομιμοποιητικά στοιχεία λειτουργίας της ΕΣΔΔ αποτελεί η δημιουργία διοικητικών στελεχών ταχείας εξέλιξης στην ελληνική Δημόσια Διοίκηση και ως εκ τούτου είναι άμεσα συνδεδεμένο τόσο με τις ανάγκες της υφιστάμενης κατάστασης όσο και με τις αναδυόμενες ανάγκες και απαιτήσεις εκσυγχρονισμού, δομικής ανασυγκρότησης και ποιοτικής αναβάθμισης δομών και λειτουργικών διαδικασιών των Δημόσιων Υπηρεσιών, που προκαλούνται από το συνεχώς μεταβαλλόμενο διοικητικό περιβάλλον. Είναι πρόδηλο λοιπόν, ότι οι απαιτήσεις και προκλήσεις αυτές προϋποθέτουν από τα σύγχρονα διοικητικά στελέχη ένα πολύ υψηλό επίπεδο γνώσεων και διοικητικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων. Το συγκεκριμένο Πρόγραμμα Σπουδών είναι προσανατολισμένο και αποσκοπεί στην παροχή, μεταφορά και την απόκτηση αυτών των γνώσεων, και στην ανάπτυξη των ενδεδειγμένων δεξιοτήτων.

Η βαθύτερη φιλοσοφία που διαπνέει και διαπερνά το Πρόγραμμα Σπουδών, στοχεύει στη διαμόρφωση ενός άρτια εκπαιδευμένου σώματος στελεχών της Διοίκησης Υπηρεσιών υγείας, οι οποίοι θα είναι εφοδιασμένοι με όλα τα στοιχεία και χαρακτηριστικά, ως λειτουργικά προαπαιτούμενα, και θα τους καθιστά ικανούς να

συμβάλουν στην βελτίωση της διοικητικής-λειτουργικής ικανότητας των κοινωνικοκρατικών θεσμών και οργανισμών της Δημόσιας Διοίκησης και στην αναβάθμιση της δημόσιας εικόνας αυτής.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα φιλοδοξεί να διαμορφώσει ένα σύγχρονο προφίλ απόφοιτου, αυτού του **Δημόσιου Μάνατζερ Υγείας**.

Το πρόγραμμα της Ειδικής Φάσης Σπουδών της ΙΘ' εκπαιδευτικής σειράς τροποποιήθηκε ελάχιστα σε σχέση με το πρόγραμμα της προηγούμενης εκπαιδευτικής σειράς. Οι αλλαγές που πρέκυσαν προσανατολίζονται και συντείνουν στο να καταστήσουν το Πρόγραμμα (α) **πιο λογικά συνεκτικό**, (β) **εμπλουτισμένο με νέα στοιχεία και προσεγγίσεις** και (γ) **πιο αλαφρωμένο από την άποψη των ωρών**. Στην διαδικασία κατάρτισης Εκπαιδευτικού Προγράμματος ελήφθησαν υπόψη (α) στοιχεία και ευρήματα από σχετική έρευνα μέσω διαδικτύου των εξελίξεων και τάσεων συναφών Προγραμμάτων στην Ελλάδα και κυρίως στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (β) οι παρατηρήσεις και επισημάνσεις που έγιναν ενόψει της αξιολόγησης Μαθημάτων και Διδασκόντων, ή οποία έχει ήδη υποβληθεί στη Δ/νση της ΕΣΔΔ και (γ) συνεκτιμήθηκαν τα όποια στοιχεία αναφέρθηκαν από την «Επιτροπή Αναθεώρησης Προγράμματος ΕΣΔΔ».

Ο σχεδιασμός του προγράμματος **Ξένων Γλωσσών** της Ειδικής Φάσης Σπουδών και των επιμέρους μαθημάτων και εργαστηρίων **Πληροφορικής** έγινε σε συνεργασία μεταξύ του Υπευθύνου του Τμήματος Κοινωνικής Διοίκησης, *Χρ. Μπουρσανίδη*, της Υπεύθυνης του Προγράμματος Ξένων Γλωσσών, *Ελ. Λιάρου* και της Υπεύθυνης του Προγράμματος Πληροφορικής, *Αν. Παπαστυλιανού*, αντίστοιχα.

III. ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Η βασική επιδίωξη διαμόρφωσης ενός σύγχρονου προφίλ αποφοίτου, αυτού του Δημόσιου Μάνατζερ Υγείας προσδιόρισε την λογική του προγράμματος σπουδών της ειδικής φάσης σπουδών, η οποία συνίσταται (α) στη διασφάλιση μίας ισορροπημένης σχέσης θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης και (β) στην επίτευξη εκπαιδευτικών στόχων που συνδέονται άρρηκτα με τις τρεις δυναμικά αλληλεξαρτώμενες διαστάσεις και επίπεδα της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

1. Σε επίπεδο απόκτησης γνώσεων,

Πρωταρχική επιδίωξη του προγράμματος σπουδών αποτελεί η στήριξη και προαγωγή των εκπαιδευτικών διαδικασιών που συντείνουν στην μεταφορά και την απόκτηση ενός συστήματος γνώσεων, τεχνικών και μεθόδων, μέσω των οποίων καθίσταται δυνατή τόσο η **κατανόηση (γνώση)** όσο και η **δυνατότητα διαπλαστικής παρέμβασης (εφαρμογή τεχνικών-μεθόδων-εργαλείων)** στο χώρο της Κοινωνικής Διοίκησης και ειδικότερα του Συστήματος Υγείας. Το πρόγραμμα της ειδικής φάσης σπουδών σχεδιάστηκε λοιπόν έτσι ώστε να δώσει την δυνατότητα στα μελλοντικά στελέχη της Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας να αποκτήσουν όλες εκείνες τις **ειδικές γνώσεις, μεθοδολογίες και εργαλεία**, οι οποίες θεωρούνται απαραίτητες στην εργασία τους. Με βάση αυτή τη λογική θα αποτελέσουν αντικείμενο διδασκαλίας, ανάλυσης, επεξεργασίας, και μελέτης θέματα:

- Βασικών Κοινωνικοπολιτικών Αρχών και Αρχών Δικαίου Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας
- Θεσμικού-κανονιστικού πλαισίου και της Οργάνωσης Συστήματος Υγείας Συγκριτικής ανάλυσης Συστημάτων Υγείας για μια θεωρητικά θεμελιωμένη και εμπειρικά τεκμηριωμένη αξιολόγηση και βελτίωση δομών και λειτουργιών του ελληνικού συστήματος υγείας
- Εφαρμογής μεθοδολογιών, τεχνικών και εργαλείων σχεδιασμού και αξιολόγησης- μέτρησης απόδοσης υπηρεσιών υγείας
- Οργάνωσης-Διοίκησης και χρηματοοικονομικής διαχείρισης Νοσοκομείων
- Συστημάτων διαχείρισης προμηθειών και βιοϊατρικής τεχνολογίας στις Μονάδες Υγείας
- Οικονομικής ανάλυσης και αποτίμησης υπηρεσιών υγείας
- Ανάπτυξης και εφαρμογής εργαλείων διοίκησης ποιότητας στον τομέα υγείας.
- Εφαρμογής νέων τεχνολογιών στις υπηρεσίες υγείας

2. Σε επίπεδο ανάπτυξης δεξιοτήτων,

Η απόκτηση ειδικών γνώσεων στους προαναφερόμενους τομείς δεν είναι από μόνη της επαρκής για να ενταχθεί το μελλοντικό στέλεχος της Κοινωνικής Διοίκησης κατευθείαν στην εργασία του και να ανταποκριθεί στις προσδοκίες ενός σύγχρονου διοικητικού στελέχους. Κρίθηκε λοιπόν, δεύτερον, σκόπιμο και απαραίτητο, η συμπλήρωση των θεωρητικών γνώσεων με την ανάπτυξη κατάλληλων και χρήσιμων διοικητικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων που χαρακτηρίζουν ένα διακεκριμένο σύγχρονο στέλεχος της διοίκησης του μέλλοντος. Στο πλαίσιο αυτό, το πρόγραμμα αποσκοπεί:

- Στην **καλλιέργεια κριτικής, αναλυτικής και συνθετικής σκέψης**, και στην σφαιρική προσέγγιση θεμάτων που οδηγούν στην ανάπτυξη της **ικανότητας επίλυσης προβλημάτων** αυξημένης πολυπλοκότητας που κατά κανόνα χαρακτηρίζουν τους κοινωνικοκρατικά δομημένους θεσμούς και τις Υπηρεσίες Υγείας.
- Στην **καλλιέργεια χρήσης σύγχρονων εργαλείων και ανάπτυξη αντίστοιχων δεξιοτήτων** μέσα από την εξάσκηση των σπουδαστών τόσο κατά την διάρκεια των μαθημάτων όσο πολύ περισσότερο στο πλαίσιο συναφών Εργαστηρίων (Στρατηγικού Μάνατζμεντ Υπηρεσιών Υγείας, Διοίκησης Ολικής Ποιότητας, Κατάρτισης Επιχειρησιακών Σχεδίων Νοσοκομείων, Αξιολόγησης Κοινοτικών Προγραμμάτων, Διαχείρισης συστημάτων προμηθειών, μελέτης περιπτώσεων κοινωνικοοικονομικής αποτίμησης π.χ. βιοϊατρικής τεχνολογίας, φαρμάκου ..)
- Στην **καλλιέργεια επικοινωνιακών και κοινωνικών δεξιοτήτων** μέσα από την εξάσκηση των σπουδαστών κατά τη διάρκεια των επιμέρους μαθημάτων, εργαστηρίων και παρουσίασης-υποστήριξης των εργασιών.
- Στην **απόκτηση τεχνικών δεξιοτήτων**, μέσα από την εκμάθηση τεχνικών παρουσιάσεων με τη χρήση Η/Υ, την ανάπτυξη ιστοσελίδων, τη χρήση ειδικού λογισμικού και πολυμέσων (multimedia).

3. Σε επίπεδο διάπλασης συμπεριφορών και διαμόρφωσης στάσεων

Τρίτο στοιχείο τέλος, το οποίο συμβάλλει στην παραγωγή άρτιων και ολοκληρωμένων υψηλόβαθμων διοικητικών στελεχών συνιστά εισέτι η σταθερή

προσήλωση και ο προσανατολισμός της εκπαιδευτικής διαδικασίας στην **διάπλαση προτύπων συμπεριφοράς** και στην **διαμόρφωση κοινών στάσεων και αντιλήψεων** τέτοιων που να συνάδουν και να ανταποκρίνονται στο ολοκληρωμένο προφίλ ενός σύγχρονου διοικητικού στελέχους ταχείας εξέλιξης. Με αυτήν την έννοια το κεντρικό μέλημα όλων των συντελεστών της εκπαιδευτικής διαδικασίας στοχεύει και οφείλει να επικεντρωθεί:

- Στην καλλιέργεια **συνεργατικής συμπεριφοράς**, μέσα από την «από κοινού» ανάληψη γραπτών εργασιών και παρουσίασή τους.
- Στην **εργήγορη, ευελιξία και διορατικότητα**, μέσα από ορθό χρονοπρογραμματισμό και τη σωστή διαχείριση του χρόνου κατά την ανάληψη, συγγραφή και παρουσίαση εργασιών, κατά τη διεξαγωγή των ασκήσεων προσομοίωσης αλλά και κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης
- Στην **αντίληψη των διαφορετικών πλαισίων και των γρήγορων αλλαγών** που προκαλούνται από το συνεχώς μεταβαλλόμενο διοικητικό περιβάλλον, στα οποία καλούνται να δραστηριοποιηθούν οι σπουδαστές στη μελλοντική τους εργασία.
- Στην καλλιέργεια «**ήθους εργασίας**» και της «**ηθικής της ευθύνης**» (Max Weber) όσο και **μίας θετικής στάσης και αντίληψης** στην άσκηση καθηκόντων, στην δημιουργικότητα, και την ανάληψη πρωτοβουλιών.

IV. ΔΟΜΗ & ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το πρόγραμμα της Ειδικής Φάσης Σπουδών πραγματοποιείται μετά το πέρας της Κοινής Φάσης Σπουδών, στην οποία συμμετέχουν οι σπουδαστές σε ένα ενιαίο πρόγραμμα βασικής κατάρτισης, διάρκειας 4 μηνών. Το πρόγραμμα της Ειδικής Φάσης Σπουδών περιλαμβάνει:

- **Α΄ Κύκλο Μαθημάτων Εξειδίκευσης**, διάρκειας 4 μηνών,
- **Πρακτική Εκπαίδευση**, διάρκειας 4 μηνών
- **Β΄ Κύκλο Μαθημάτων Εξειδίκευσης**, διάρκειας 3 μηνών και
- **Περίοδο Εκπόνησης & Αξιολόγησης Τελικών Εργασιών**, διάρκειας 2 μηνών.

Α΄ Κύκλο Μαθημάτων Εξειδίκευσης

Ο Α΄ Κύκλος Μαθημάτων διαρθρώνεται στη βάση **τεσσάρων εκπαιδευτικών αξόνων**. Κάθε εκπαιδευτικός άξονας καλύπτει ένα ευρύτερο γνωστικό πεδίο και περιλαμβάνει τα εξής μαθήματα και εργαστήρια:

- **Οργάνωση και Διαχείριση Υπηρεσιών Υγείας και Πρόνοιας:** Ο άξονας αυτός περιλαμβάνει τα εξής: (1) «Κοινωνική Ευρώπη: Θεμελιώδεις αρχές και θεσμοί κοινωνικής πολιτικής», (2) «Οργάνωση Συστημάτων Υγείας», (3) «Δίκαιο της Υγείας», (4) «Δίκαιο της Κοινωνικής Πρόνοιας» και (5) «Δημόσιο Μάνατζμεντ και Πολιτική Υγείας».
- **Οικονομική προσέγγιση του Τομέα Υγείας:** Ο άξονας αυτός περιλαμβάνει τα εξής: (1) «Οικονομικά της Υγείας και Πολιτικές Υγείας» (2) «Ανάλυση αγοράς Φαρμάκου και Βιοϊατρικής Τεχνολογίας: Τεχνικές και πολιτικές διαχείρισης»

- **Οργάνωση – Διοίκηση και Οικονομικά Νοσοκομείων:** Ο άξονας αυτός περιλαμβάνει τα εξής: (1) «Οργάνωση και Διοίκηση Νοσοκομείων», (2) «Χρηματοοικονομικό μánατζμεντ Νοσοκομείων-Προϋπολογισμοί και διαχείριση προμηθειών», (3) «Λογιστικό σύστημα και κοστολόγηση Νοσοκομείων».
- **Δημόσιο μánατζμεντ υγείας στην κοινωνία της πληροφορίας:** Ο άξονας αυτός περιλαμβάνει τα εξής: (1) «Δημόσιο Μánατζμεντ και Πολιτική Υγείας», (2) «Διοίκηση Ποιότητας στον Τομέα Υγείας» (3) «Διοίκηση Έργου και εφαρμογές με χρήση Ms PROJECT», (4) «Συστήματα πληροφορικής Υπηρεσιών Υγείας», (5) «Στατιστική λήψη αποφάσεων»,

Πρακτική Εκπαίδευση

Η περίοδος της πρακτικής εκπαίδευσης παρεμβάλλεται μεταξύ του Α΄ και Β΄ Κύκλου Ειδικής Φάσης και πραγματοποιείται σε θέσεις τοποθέτησης στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, τα ΔΥΠΕ (ΠΕΣΥΠ), τις Νοσοκομειακές Μονάδες, τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης-Κλάδους Υγείας (ΙΚΑ, ΟΓΑ, ΟΠΑΔ, ...), και σε άλλους εποπτευόμενους ή/και συναφείς κοινωνικοκρατικούς φορείς και οργανισμούς της Δημόσιας Διοίκησης

V. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα διαφοροποιείται και ενσωματώνει μεθοδολογικά ποικίλες μορφές και εκπαιδευτικής διαδικασίας, ειδικότερα:

Μαθήματα:

Κλασική μορφή διδασκαλίας, δομημένοι διαλογική συζήτηση, πρακτικές ασκήσεις και παραδείγματα, παιχνίδι ρόλων, προσομιώσεις (simulation), μελέτες περιπτώσεων και καλές πρακτικές, χρήση σύγχρονων μέσων και εργαλείων διδασκαλίας

Εργαστήρια:

Κεντρική φιλοσοφία και βασικό χαρακτηριστικό στοιχείο των εργαστηρίων είναι η διεπιστημονική, διϋπηρεσιακή, πολυδιάστατη και πολυεπίπεδη προσέγγιση πρακτικών ζητημάτων (δομημένη ανάλυση, επεξεργασία και επίλυση προβλημάτων κατά ομάδες) και η άσκηση σε νέες μορφές μαθησιακής διαδικασίας π.χ. παιχνίδι ρόλων, προσομιώσεις (simulation), στρογγυλές τράπεζες ... με απώτερο σκοπό την εξοικείωση με την καθημερινή πραγματικότητα του δημόσιου χώρου και του πρακτικού πεδίου Δημοσίου Μánατζμεντ Υγείας. Επιπροσθέτως, η ταυτόχρονη παρουσία και καθοδήγηση των διδασκόντων, που κατά περίπτωση επιτρέπεται ή/και συνιστάται ως ενδεδειγμένη η συνδιδασκαλία, θα οδηγήσει τόσο στην εμπέδωση όσο και στον εμπλουτισμό γνώσεων και τεχνικών καθώς και στην σταθεροποίηση αλλά και στην περαιτέρω ανάπτυξη νέων διοικητικών δεξιοτήτων.

Διαλέξεις - Επιστημονικές Εκδηλώσεις – Επισκέψεις:

Κατά την διάρκεια του Β΄ Κύκλου Ειδικής Φάσης, τέλος, μία ημέρα της εβδομάδας δύνανται να οργανωθούν **διαλέξεις ή ημερίδες** πάνω σε ειδικά επίκαιρου

ενδιαφέροντος θέματα με τη συμμετοχή ειδικών ομιλητών. Επίσης, δύνανται να οργανωθούν **εκδηλώσεις ή επισκέψεις**, με πρωτοβουλία της Σχολής, όσο και προτάσεων του Διδακτικού Προσωπικού ή και των ιδίων των σπουδαστών του Τμήματος, εφόσον αυτές κρίνονται χρήσιμες και σκόπιμες, ως στοιχεία που συμβάλλουν στην διεύρυνση και στον εμπλουτισμό της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Εκπόνηση Τελικών Εργασιών:

Στο πλαίσιο του κύκλου εκπόνησης των τελικών εργασιών κάθε σπουδαστής υποχρεούται να εκπονήσει, υπό την επίβλεψη και επιστημονική καθοδήγηση ενός μέλους του κύριου Διδακτικού Προσωπικού (**Επιβλέπων**), και καταθέσει σε διάστημα δύο μηνών μία τελική εργασία. Τα θέματα που επιλέγονται για την εκπόνηση τελικών εργασιών, είναι προϊόν μίας γόνιμης συνεργασίας του Επιστημονικού Υπεύθυνου με το Κύριο Διδακτικό Προσωπικό. Μερικά εκ των θεμάτων μπορεί να αποτελούν προέκταση επιτυχημένων μικρών εργασιών του κύκλου σεμιναρίων.

Σε προσδιορισμένη από την Σχολή ημερομηνία, καλείται ο σπουδαστής να παρουσιάσει και υποστηρίξει την εργασία του ενώπιον μίας **Τριμελούς Επιτροπής**, που αποτελείται από τον Επιβλέποντα και δύο μέλη του κύριου Διδακτικού Προσωπικού, οι οποίοι προβαίνουν και στην αξιολόγηση-βαθμολόγηση αυτής.

VI. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Οι σπουδαστές του Τμήματος Κοινωνικής Διοίκησης - Κατεύθυνσης Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας παρακολουθούν εξειδικευμένο πρόγραμμα Πληροφορικής, ειδικά προσαρμοσμένο στις ειδικότερες απαιτήσεις της Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας.

Σκοπός και στόχος των μαθημάτων του Προγράμματος Πληροφορικής είναι:

1. Η παρουσίαση εφαρμογών Πληροφορικής στους χώρους Υγείας
2. Η μεθοδολογική παρουσίαση στατιστικών τεχνικών λήψης αποφάσεων
3. Η παρουσίαση τεχνικών καθώς και εφαρμογών ηλεκτρονικής διαχείρισης έργων
4. Η ανάπτυξη δεξιοτήτων για την δημιουργία ιστοσελίδων στον Παγκόσμιο Ιστό
5. Η ανάπτυξη ικανοτήτων αξιολόγησης ενός ιστοτόπου ή μιας ηλεκτρονικής πύλης του παγκόσμιου ιστού

Το Πρόγραμμα περιλαμβάνει τους εξής τίτλους μαθημάτων-εργαστηρίων:

- Συστήματα πληροφορικής υπηρεσιών υγείας
- Στατιστική Λήψη Αποφάσεων
- Διοίκηση και Διαχείριση Έργου - χρήση MS PROJECT
- Ανάπτυξη και χαρακτηριστικά αξιολόγησης Ιστοσελίδων

VII. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

Οι σπουδαστές του Τμήματος Κοινωνικής Διοίκησης- Προγράμματος Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας, τέλος, παρακολουθούν εξειδικευμένο πρόγραμμα ξένων γλωσσών, προσαρμοσμένο στις ειδικότερες απαιτήσεις του μελλοντικού τους

επαγγέλματος. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει **αγγλικά** και **γαλλικά** ή **γερμανικά**. Το πρόγραμμα ξένων γλωσσών αντιστοιχεί στις 28 ώρες ανά Ξένη Γλώσσα στον Α΄ Κύκλο και 33 ώρες ανά Ξένη Γλώσσα στον Β΄ Κύκλο.

VIII. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ

Α΄ & Β΄ Κύκλος Μαθημάτων Εξειδίκευσης: Με το πέρας του κύκλου μαθημάτων, οι σπουδαστές υποβάλλονται για κάθε μάθημα ή εργαστήριο ξεχωριστά σε *γραπτές εξετάσεις* ή σε άλλες μορφές εξέτασης, όπως προβλέπονται από τον ισχύοντα Κανονισμό Σπουδών της ΕΣΔΔ. Επιπροσθέτως αντικείμενο αξιολόγησης αποτελούν, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διατάξεις του ισχύοντα Κανονισμού Σπουδών, οι ομαδικές σεμιναριακές εργασίες. Για έναν μικρό αριθμό μαθημάτων ή εργαστηρίων επιτρέπεται η επάρκεια ως μορφή αξιολόγησης.

Περίοδος Εκπόνησης & Αξιολόγησης Τελικών Εργασιών: Οι σπουδαστές αξιολογούνται από τριμελή Επιτροπή Αξιολόγησης, στην οποία παρουσιάζουν την τελική τους εργασία (από 15.000 μέχρι 20.000 λέξεις).

Πρακτική Εκπαίδευση: Η πρακτική εκπαίδευση αξιολογείται με βάση την αξιολόγηση του εκπαιδευτή, την έκθεση πρακτικής του σπουδαστή και τη σχετική παρουσίαση του σπουδαστή.

Η **κλίμακα βαθμολογίας** ορίζεται από ένα μέχρι δέκα (1-10), ενώ ο βαθμός μπορεί να είναι ακέραιος ή και δεκαδικός. Η **σειρά αποφοίτησης** ανά τμήμα καθορίζεται από τον τελικό βαθμό αποφοίτησης και κλιμακώνεται σε τρεις βαθμίδες: (α) *Αριστούχος αποφοιτήσας* (μεγαλύτερος ή ίσος του 8,5), (β) *Επιτυχώς Αποφοιτήσας* (μεγαλύτερος ή ίσος του 5 και μικρότερος του 8,5) και (γ) *Φοιτήσας* (μικρότερος του 5).

* * *

Εύχομαι στους σπουδαστές της ΙΘ΄ εκπαιδευτικής σειράς καλή σταδιοδρομία και καλή δύναμη.

Ο Υπεύθυνος Σπουδών και Έρευνας του Τμήματος

Χρήστος Μπουρσανίδης
MSc Δημοσίου Μάνατζμεντ Υγείας

ΠΙΝΑΚΑΣ Α΄ ΚΥΚΛΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

Α΄ ΚΥΚΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ		
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΑΞΟΝΑΣ / ΜΑΘΗΜΑ / ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ
ΚΔΥΥ-Σ01	ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΡΟΝΟΙΑΣ	84
ΚΔΥΥ-M01.1	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ: ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΑΡΧΕΣ & ΘΕΣΜΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	20
ΚΔΥΥ-M01.2	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	28
ΚΔΥΥ-M01.3	ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	21
ΚΔΥΥ-M01.4	ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ	15
ΚΔΥΥ-Σ02	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ & ΠΟΙΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	56
ΚΔΥΥ-M02.1	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΥΓΕΙΑΣ	28
ΚΔΥΥ-M02.2	ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΓΟΡΑΣ ΦΑΡΜΑΚΟΥ & ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ & ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	28
ΚΔΥΥ-Σ03	ΟΡΓΑΝΩΣΗ, ΔΙΟΙΚΗΣΗ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ	66
ΚΔΥΥ-M03.1	ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ	18
ΚΔΥΥ-M03.2	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ	24
ΚΔΥΥ-M03.3	ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ & ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ	24
ΚΔΥΥ-Σ04	ΔΗΜΟΣΙΟ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ	74
ΚΔΥΥ-M04.1	ΔΗΜΟΣΙΟ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ & ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑΣ	20
ΚΔΥΥ-M04.2	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΥΓΕΙΑΣ	18
ΚΔΥΥ-M04.3	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	18
ΚΔΥΥ-M04.4	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ	18
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ		280

	ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ	56
ΚΔΥΥ-ΕΓ01	ΑΓΓΛΙΚΑ	28
ΚΔΥΥ-ΕΓ02	ΓΑΛΛΙΚΑ ή ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ή ΙΤΑΛΙΚΑ ή ΙΣΠΑΝΙΚΑ	28
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ Α΄ ΚΥΚΛΟΥ		336

ΠΙΝΑΚΑΣ Β' ΚΥΚΛΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

Β' ΚΥΚΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ		
ΚΩΔΙΚΟΣ	ΑΞΟΝΑΣ / ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ/ ΜΑΘΗΜΑ / ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ
	ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ	75
ΚΔΥΥ-ΣΜ1	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ 1 στα πλαίσια των αξόνων ΣΕ-Σ01, ΣΕ-Σ02, ΣΕ-Σ03	30
ΚΔΥΥ-ΣΜ2	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ 2 στα πλαίσια των αξόνων ΣΕ-Σ01, ΣΕ-Σ02, ΣΕ-Σ03	30
	ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ	15
	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	45
ΚΔΥΥ-Ε02.1	ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΥΓΕΙΑΣ	15
ΚΔΥΥ-Ε02.2	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΥΥ & ΚΑ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΓΕΙΑΣ – ΠΡΟΝΟΙΑΣ	15
ΚΔΥΥ-Ε02.3	ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	15
	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΥΓΕΙΑΣ	78
ΚΔΥΥ-Ε03.1	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	20
ΚΔΥΥ-Ε03.2	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΡΓΟΥ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΜΕ ΧΡΗΣΗ Ms PROJECT	24
ΚΔΥΥ-Ε03.3	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΩΝ & ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ	16
ΚΔΥΥ-Ε03.4	ΑΝΑΠΤΥΞΗ & ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	18
	ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ	66
ΚΔΥΥ-ΞΓ01	ΑΓΓΛΙΚΑ	33
ΚΔΥΥ-ΞΓ02	ΓΑΛΛΙΚΑ ή ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ή ΙΤΑΛΙΚΑ ή ΙΣΠΑΝΙΚΑ	33
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ Β' ΚΥΚΛΟΥ		264
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ Α'+ Β' ΚΥΚΛΟΥ		600

Σημειώσεις:

1. Στο γενικό σύνολο ωρών δεν συμπεριλαμβάνονται οι ώρες για τις συναντήσεις των τελικών εργασιών, υποστήριξης των τελικών εργασιών, οι οποίες διαμορφώνονται ανάλογα με τις ανάγκες του Προγράμματος.
Για τις τελικές εργασίες προβλέπονται συναντήσεις σπουδαστή - επιβλέποντα. Η συνολική διάρκεια ορίζεται στις έξι (6) ώρες.
2. Πέραν των αναγραφόμενων ωρών προστίθενται οι ώρες της προετοιμασίας, επιτήρησης / εξέτασης και της διόρθωσης / βαθμολόγησης των μαθημάτων-εργαστηρίων και των γραπτών εργασιών.
3. Για οποιαδήποτε αλλαγή στο Πρόγραμμα Σπουδών οι σπουδαστές ενημερώνονται από τον / την Υπεύθυνο / η Σπουδών και Έρευνας ή από το Τμήμα Εφαρμογής Προγραμμάτων.
4. Σε εξαιρετικές και πλήρως αιτιολογημένες περιπτώσεις μπορεί να υπάρξει συνδιδασκαλία για την πραγματοποίηση ενός μαθήματος ή εργαστηρίου ύστερα από σχετική απόφαση του Διευθυντή της ΕΣΔΔ.

Α' ΚΥΚΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

ΚΔΥΥ-Σ01: ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΚΔΥΥ-Μ01.1: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ – ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΑΡΧΕΣ & ΘΕΣΜΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός και στόχος του μαθήματος είναι η εξέταση της κοινωνικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε σχέση με δύο βασικές διαστάσεις της: πρώτον, ως ευρωπαϊκή κοινωνική πολιτική που συγκροτεί τον ενιαίο κοινωνικό χώρο με κεντρικές ρυθμίσεις και δεύτερον, ως ευρωπαϊκή κοινωνική πολιτική συντονισμού των εθνικών πολιτικών.

Στην πρώτη διάσταση, η Ευρωπαϊκή Ένωση προσεγγίζεται ως μια περιφερειακή υπερεθνική ολοκλήρωση που λαμβάνει κοινωνικοπολιτικά μέτρα δεσμευτικά για τα κράτη-μέλη της. Με βάση την προσέγγιση αυτή θα επιχειρηθεί η ανάλυση των μοντέλων ευρωπαϊκής κοινωνικής πολιτικής, η κατανόηση της κοινωνικής διάστασης του ευρωπαϊκού κοινωνικού χώρου και η εξέταση του θεσμικού πλαισίου, των οργάνων λήψης των αποφάσεων και των μέσων εφαρμογής των πολιτικών.

Στην δεύτερη διάσταση, εξετάζονται κοινωνικές πολιτικές που δεν έχουν σχέση με κάποια κεντρική κανονιστική ρύθμιση, αλλά με την εφαρμογή ανοικτών μεθόδων συντονισμού των επιμέρους κοινωνικών πολιτικών των κρατών-μελών στα πλαίσια μιας αποκεντρωμένης προσέγγισης σύμφωνης με την αρχή της επικουρικότητας. Η ανάλυση θα επικεντρωθεί στις στρατηγικές για την απασχόληση, τις συντάξεις, τον κοινωνικό αποκλεισμό και την υγεία.

Ειδικοί στόχοι:

Ειδικότερα το μάθημα στοχεύει και επικεντρώνεται στην κατανόηση θεσμών και διαδικασιών της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και των επιπτώσεων αυτής στη διαμόρφωση και εξέλιξη των βασικών θεσμών της κοινωνικής προστασίας στην Ελλάδα, όπως τα κοινωνικοασφαλιστικά συστήματα, τα εθνικά συστήματα υγείας και τα συστήματα πρόνοιας και κοινωνικής αλληλεγγύης.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Η κοινωνική κατάσταση στην Ευρώπη
- Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Μοντέλο
- Το θεσμικό πλαίσιο
- Η Ανοικτή Μέθοδος Συντονισμού
- Η Ευρωπαϊκή Στρατηγική Απασχόλησης
- Η πολιτική συντάξεων
- Η καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού
- Η πολιτική υγείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Επιπτώσεις της διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην κοινωνική πολιτική

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

CRAM L., *Policy-making in the EU. Conceptual lenses and the integration process*, ROUTLEDGE 1997

DE LA PORTE C., POCHET P., (EDS), *Building social Europe through the open method of coordination*, PIE PETER LANG 2002

KLEINMAN M., *A European welfare state? European Union social policy in context*, PALGRAVE 2002

LEIBFRIED S., PIERSON P., (EDS), *European social policy. Between fragmentation and integration*, THE BROOKINGS INSTITUTION 1995

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Χ., *Πολιτικές υγείας στην Ελλάδα και τις Ευρωπαϊκές κοινωνίες*, ΔΙΟΝΙΚΟΣ 2004

ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ Θ., *Ζητήματα κοινωνικής πολιτικής*, ΔΙΟΝΙΚΟΣ 2003

ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ Θ., *Ευρωπαϊκή κοινωνική πολιτική*, ΚΡΙΤΙΚΗ 1993

SAKELLAROPOULOS TH., BERGHMAN J., (EDS), *Connecting welfare diversity within the European Social Model*, INTERSENTIA 2004

SPICKER P., *Κράτος πρόνοιας. Μια γενική θεωρία*, ΔΙΟΝΙΚΟΣ 2004

TAYLOR-GOUBY P., *Making a European welfare state? Convergences and conflicts over European social policy*, BLACKWELL 2004

WEILER J., BEGG I., PETERSON J., (EDS), *Integration in an expanding European Union. Reassessing the fundamentals*, BLACKWELL 2003

ΚΔΥΥ-Μ01.2: ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Με αφετηρία τη βασική θέση ότι το Σύστημα Υγείας, ως ένα λειτουργικά διαφοροποιημένο κοινωνικό σύστημα, αποτελεί το βασικό θεσμό του Κράτους Πρόνοιας που χαρακτηρίζεται για την αυξημένη πολυπλοκότητα του, το **γνωστικό και διδακτικό ενδιαφέρον** του μαθήματος στοχεύει στη θεωρητικά θεμελιωμένη και εμπειρικά τεκμηριωμένη προσέγγιση, διερεύνηση, ανάλυση και κατανόηση των εναλλακτικών δυνατοτήτων διάπλασης και οργάνωσης των δομών και λειτουργικών διαδικασιών, που συγκροτούν ένα λειτουργικά ολοκληρωμένο και λογικά συνεκτικό σύστημα υγείας με αυξημένη λειτουργική-διοικητική ικανότητα., από την σκοπιά του συστημικά προσανατολισμένου Δημοσίου Μάνατζμεντ Υγείας (Public Health Management). Στο πλαίσιο αυτό το **πρακτικά χρήσιμο εκπαιδευτικό ενδιαφέρον** του μαθήματος εστιάζεται τόσο στην προαγωγή της γνώσης των σπουδαστών με τη μεταφορά βασικών θεωρητικών προσεγγίσεων και μεθοδολογικών εργαλείων , όσο και στην ανάπτυξη δεξιοτήτων επίλυσης πολύπλοκων προβλημάτων.

Ειδικοί στόχοι:

Το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα και αναμενόμενο όφελος συνίσταται στο να αποκτήσουν οι σπουδαστές (α) την ικανότητα θεωρητικά θεμελιωμένης και εμπειρικά τεκμηριωμένης ανάλυσης δομών και διαδικασιών του συστήματος υγείας, (β) την ικανότητα κατανόησης της επίκαιρης επιστημονικής συζήτησης διεθνώς περί μεταρρυθμίσεων των συστημάτων υγείας και εισαγωγής σύγχρονων εργαλείων δημοσίου μάνατζμεντ υγείας όσο και (γ) την ικανότητα αξιοποίησης και εφαρμογής αυτών στην ελληνική μεταρρυθμιστική προσπάθεια.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Το σύστημα υγείας ως ένας βασικός λειτουργικά διαφοροποιημένος κοινωνικοκρατικός θεσμός της κοινωνίας

- Σκιαγράφηση του αναλυτικού πλαισίου – εννοιολογικοί προσδιορισμοί
- Σύστημα υγείας και περιβάλλον ως σχέση πολύπλοκης διάδρασης
- Ανάπτυξη ενός μοντέλου δομής και λειτουργίας συστήματος υγείας
- Θεμελιώδεις αρχές και κριτήρια διάπλασης ενός κοινωνικοπολιτικά δομημένου, λειτουργικά ολοκληρωμένου και λογικά συνεκτικού συστήματος υγείας με αυξημένη λειτουργικά ικανότητα

2. Λειτουργική διαφοροποίηση του συστήματος υγείας ως πλαίσιο αναφοράς βέλτιστης δόμησης και άριστης κατανομής πόρων

- Κρίση των συστημάτων υγείας (health system crisis)
- Ανάπτυξη μεθοδολογικού πλαισίου δομημένης προσέγγισης
- Άριστη κατανομή των πόρων και βέλτιστη δόμηση του συστήματος υγείας

- Η οργανωτική διάπλαση-δόμηση του συστήματος υγείας ως ζήτημα μίας δυναμικής διαδικασίας προσαρμογής

3. Το σύστημα παραγωγής και διανομής υπηρεσιών υγείας

- Εισαγωγικές παρατηρήσεις ιστορικού και μεθοδολογικού χαρακτήρα
- Οργανωτική διάταξη και λειτουργική διασύνδεση των υπηρεσιών υγείας
- Αναλυτική παρουσίαση επιπέδων – μορφών – μονάδων φροντίδας υγείας
- Σύγχρονα ζητήματα και εργαλεία συντονισμού και διαχείρισης προσφοράς (Συστήματα σχεδιασμού, Managed Care, Gatekeeping, Disease Management, Public-Privat Mix,..)

4. Το σύστημα χρηματοδότησης και η κοινωνική ασφάλιση υγείας

- Αντικείμενο και διαδικασία χρηματοδότησης
- Εναλλακτικές μορφές δόμησης συστήματος χρηματοδότησης
- Κοινωνικής Ασφάλισης Υγείας 1: Αρχές κοινωνικοπολιτικής δόμησης –
- Κοινωνικής Ασφάλισης Υγείας 2: Οργανωτικές, λειτουργικές και διαχειριστικές διαστάσεις
- Κοινωνική και Ιδιωτική Ασφάλιση Υγείας: Συγκριτική παρουσίαση
- Σκοπός και λειτουργίες συστημάτων αμοιβών και αποζημίωσης

5. Το σύστημα διεύθυνσης-συντονισμού (Δ-Σ) και μανάτζμεντ του συστήματος υγείας

- Θεωρητική προσέγγιση από τη σκοπιά του Δημοσίου Μανάτζμεντ Υγείας
- Μηχανισμοί, σύγχρονοι μέθοδοι-τεχνικές και εργαλεία Δημοσίου Μανάτζμεντ Υγείας
- Ανάπτυξη ενός αναλυτικού πλαισίου βέλτιστης δόμησης και συγκριτικής ανάλυσης συστημάτων υγείας

6. Συγκριτική ανάλυση συστημάτων υγείας

- Τυπολογία συστημάτων υγείας – Μία θεωρητική προσέγγιση
- Οργάνωση και διοίκηση συστήματος υγείας Μεγάλης Βρετανίας
- Οργάνωση και διοίκηση συστήματος υγείας Η.Π.Α
- Οργάνωση και διοίκηση συστήματος υγείας Γερμανίας
- Οργάνωση και διοίκηση συστήματος υγείας Ελλάδας
- Τάσεις εξέλιξης συστημάτων υγείας και προοπτικές βέλτιστης δόμησης και εκσυγχρονισμού του ελληνικού συστήματος υγείας

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ABEL SMITH B, ET AL., *Έκθεση της Ειδικής Επιτροπής Εμπειρογνομόνων για τις Υπηρεσίες Υγείας*, ΕΚΔΟΣΗ Υ.Υ.Π.Κ.Α. Αθήνα 1994

BUSSE R., SCHELTE S. (eds.), *Health Policy Developments. Issue 1-6: International trends and Analyses*. Bertelsmann Foundation Publishers:Gütersloh 2007 (<http://www.healthpolicymonitor.org>)

EUROPEAN OBSERVATORY ON HEALTH CARE SYSTEMS, *Health Care Systems in Transition*, HIT Country Profiles (<http://www.observatory.dk>)

HENKE K-D., SCHREYÖGG J., *Towards sustainable health care systems. Strategies in health insurance schemes in France, Germany, Japan and the Netherlands - a comparative study. International Social Security Association, Geneva 2004*

ΚΥΡΙΟΠΟΥΛΟΣ Γ., ΜΠΟΥΡΣΑΝΙΔΗΣ Χ., ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Χ., (Επιμ.), *Η ασφάλιση υγείας στην Ελλάδα*, ΘΕΜΕΛΙΟ-Αθήνα 2001

ΜΠΟΥΡΣΑΝΙΔΗΣ ΧΡ., *Δημόσιο Μάνατζμεντ Υγείας στην Ελλάδα - Σκέψεις για μια νέα αρχιτεκτονική και διοικητική κουλτούρα στο σύστημα υγείας*, Συλλογή δημοσιευμένων άρθρων. Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης, Αθήνα 2004

SALTMAN R.B, BUSSE R, FIGUERAS J, (eds.), *Social health insurance systems in western Europe*, Buckingham, Open University Press 2004

SCHWARZ F.W., ET.AL. (Eds.), *Das Public Health Buc., München –Wien 2004*

ΥΦΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Γ,: *Τα Οικονομικά της Υγείας*, Τυπωθείω-Αθήνα. 2003

WILLKE H., *Εισαγωγή στη συστημική θεωρία*, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΡΙΤΙΚΗ, Αθήνα 1996

ΚΔΥΥ-Μ01.3: ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η ευαισθητοποίηση και κατανόηση της σημαντικότητας της θεσμικής σκοπιάς και της διάστασης του δικαίου στην ανάλυση υπηρεσιών υγείας και στην εξειδικευμένη εφαρμογή αυτών στην επίλυση θεμάτων που αφορούν στην δομή και λειτουργία των θεσμών και δομών του τομέα υγείας.

Ειδικοί στόχοι:

Το μάθημα στοχεύει ειδικότερα:

- να εισάγει τους σπουδαστές στα βασικά χαρακτηριστικά των υπηρεσιών, αγαθών, κανόνων και πηγών δικαίου, της υγείας
- να εξοικειώσει τους σπουδαστές με τα χαρακτηριστικά της έννομης σχέσης υγειονομικής προστασίας και τους κώδικες δεοντολογίας,
- να πληροφορήσει τους σπουδαστές με την οργάνωση και διαχείριση των φορέων υγείας (δημόσιου και ιδιωτικού τομέα), τις σχέσεις μεταξύ των φορέων, υπηρεσιών και αγαθών, τη συλλογική οργάνωση του υγειονομικού δυναμικού, την εποπτεία και έλεγχο των φορέων υγείας καθώς και τις συνέπειες παραβάσεων κατά τη χορήγηση και λήψη παροχών υγείας.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή

- Εννοιολογικά στοιχεία
- Πηγές δικαίου (Σύνταγμα, Διεθνείς συμβάσεις, ...)

2. Γενικές αρχές προσφοράς και ζήτησης υγειονομικής προστασίας

- Γνωρίσματα της έννομης σχέσης υγειονομικής προστασίας
- Χαρακτηριστικά συστημάτων δημόσιου τομέα
- Χαρακτηριστικά συστημάτων ιδιωτικού τομέα
- Βασικό περιεχόμενο των προγραμμάτων υγείας
- Πρόσβαση στις υπηρεσίες και στα αγαθά υγείας
- Αναγνώριση δικαιώματος για προστασία της υγείας
- Τήρηση ιατρικής ηθικής και δεοντολογίας
- Ιδιαίτερα ζητήματα βιοηθικής (Αμβλωση, Γενετική, ...)

3. Οργάνωση και διαχείριση φορέων υγείας

- Εθνικό Σύστημα Υγείας
- Λοιποί φορείς υπηρεσιών υγείας (Δημόσιου τομέα, ιδιωτικού τομέα, ..)
- Συλλογική οργάνωση του υγειονομικού δυναμικού
- Σχέσεις μεταξύ φορέων υπηρεσιών και αγαθών υγείας

- Διασύνδεση ημεδαπών και αλλοδαπών φορέων υγείας
- Εποπτεία και έλεγχος φορέων υγείας

4. Παροχές υγείας

- Προϋποθέσεις παροχών
- Είδη παροχών
- Συνέπειες παραβάσεων κατά τη χορήγηση και λήψη παροχών υγείας

ΙΙΙ. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ-ΔΗΜΗΤΡΗΣ, *Εισαγωγή στο δίκαιο της υγείας, Νομοθεσία-Νομολογία*, ΕΚΔ. ΟΙΚΟΣ Μ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ, Θεσσαλονίκη 1999

ΚΡΕΜΑΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, *Το δικαίωμα για προστασία της υγείας - Από τις κοινωνικές ασφαλίσεις ασθένειας στο Ενιαίο Σύστημα Υγείας*, Αθήνα 1987

ΚΡΕΜΑΛΗΣ, *Δίκαιο της Υγείας (τ.Ι και ΙΙ)*, ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ 2003

ΚΥΡΙΟΠΟΥΛΟΣ Γ. / ΣΙΣΣΟΥΡΑΣ Α. (επιμ.), *Ενιαίος Φορέας Υγείας. Αναγκαιότητα και Αυταπάτη*, ΕΚΔ. ΘΕΜΕΛΙΟ, 1997

ΣΚΥΛΛΑΚΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ, *Δίκαιο της Υγείας* (Δντής σειράς Κ. Κρεμαλής), ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΡΑΝΤΖΑ, 2002

Ξενόγλωσση

GOSTFIELD A., *Health Law Handbook*, Deerfield, New York, 1995

GOSTIN L., *A Theory and Definition of Public Health Law*, published by University of CALIFORNIA PRESS, 2000

KONIARIS THEODORE / KARLOVASSITOU-KONIARI ANNA, *Medical Law in Greece*, *Kluwer Law International* - SAKKOULAS, 1999

SMITH M., *Law and medical ethics*, *Butterworths*, London-Dublin Edinburgh 1994

TSANTILAS PETROS, *Les modes de financement de la securite sociale*, *Bruylant-ANT.SAKKOULAS*, ιδίως σελ. 353-392: «Assurance maladie: la couverture de la population et son financement»

ΚΔΥΥ-Μ01.4: ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η ευαισθητοποίηση και κατανόηση της σημαντικότητας της θεσμικής σκοπιάς και της διάστασης του δικαίου στην ανάλυση κοινωνικών υπηρεσιών και στην εξειδικευμένη εφαρμογή αυτών στην επίλυση θεμάτων που αφορούν στην δομή και λειτουργία των θεσμών και δομών του τομέα κοινωνικής πρόνοιας.

Ειδικοί στόχοι:

Το μάθημα στοχεύει ειδικότερα:

- να εισάγει τους σπουδαστές στην κατανόηση των βασικών χαρακτηριστικών κανόνων και πηγών δικαίου της κοινωνικής πρόνοιας, της σχέσης της με άλλα συστήματα ή μέτρα κοινωνικής πολιτικής.
- να εξοικειώσει τους σπουδαστές με τα χαρακτηριστικά των προνοιακών συστημάτων και προγραμμάτων, τις ιδιαίτερες αρχές της κοινωνικής πρόνοιας (αρχή εξατομίκευσης και επικουρικότητας), το περιεχόμενο της προνοιακής προστασίας, την πρόσβαση στις υπηρεσίες και αγαθά της πρόνοιας και την αναγνώριση δικαιώματος για κοινωνική πρόνοια.
- να πληροφορήσει τους σπουδαστές για την Οργάνωση, Διοίκηση και Χρηματοδότηση των Φορέων Κοινωνικής Πρόνοιας, τα είδη παροχών κοινωνικής πρόνοιας καθώς και για τις συνέπειες παραβάσεων κατά την χορήγηση και λήψη προνοιακών παροχών.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**1. Εισαγωγή**

- Εννοιολογικά στοιχεία:
- Πηγές δικαίου (Σύνταγμα, Διεθνείς συμβάσεις)

2. Γενικές αρχές προσφοράς και ζήτησης προνοιακής προστασίας

- Γνωρίσματα της έννομης σχέσης κοινωνικής πρόνοιας
- Χαρακτηριστικά προνοιακών συστημάτων και προγραμμάτων
- Ιδιαίτερες αρχές κοινωνικής πρόνοιας
- Βασικό περιεχόμενο προνοιακής προστασίας
- Πρόσβαση στις υπηρεσίες και στα αγαθά πρόνοιας
- Αναγνώριση δικαιώματος για κοινωνική πρόνοια

3. Οργάνωση, Διοίκηση και Χρηματοδότηση Φορέων κοινωνικής προστασίας και πρόνοιας

- Φορείς κοινωνικής πρόνοιας

- Σχέσεις μεταξύ φορέων κοινωνικής πρόνοιας
- Εποπτεία και έλεγχος φορέων κοινωνικής πρόνοιας
- Χρηματοδότηση φορέων κοινωνικής πρόνοιας

4. Παροχές Κοινωνικής Πρόνοιας

- Προϋποθέσεις παροχών
- Είδη παροχών
- Συνέπειες παραβάσεων κατά τη χορήγηση και λήψη προνοιακών παροχών

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΑΜΙΤΣΗ ΓΑΒΡΙΗΛ, *Εγγυημένο εισόδημα και νέες μορφές εργασίας: Η προσαρμογή των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας στις μεταβαλλόμενες συνθήκες του σύγχρονου καταμερισμού εργασίας*, ΕΔΚΑ 1992, 1

ΒΑΓΙΑ ΧΡΙΣΤΙΝΑ- ΚΡΕΜΑΛΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ, *Ανθρώπινα δικαιώματα των ηλικιωμένων: Κίνδυνοι παραβίασης και προστασία*, Κοινωνική Εργασία 1991, 283

ΚΟΝΤΙΑΔΗΣ ΞΕΝΟΦ., *Κράτος πρόνοιας και κοινωνικά δικαιώματα. Συμβολή στην ερμηνεία των μορφών συνταγματοποίησης της κοινωνικής προστασίας, στη σειρά Μελετών του Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου*, πρόλογος Δ.Θ. Τσάτσου, 540 σελ., ΕΚΔ. ΑΝ. Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑ, Αθήνα – Κομοτηνή 1997, (βιβλιοκριτική Το Σύνταγμα 1998, σελ. 210)

ΚΡΕΜΑΛΗΣ ΚΩΝ. (ΕΚΔ.), *Κοινωνική Πρόνοια*, 1990

ΚΡΕΜΑΛΗΣ ΚΩΝ., *Το δικαίωμα του ατόμου για κοινωνική πρόνοια*, 1991

ΜΑΤΘΑΙΟΥ ΑΝΔΡΕΑΣ, *Αλληλοεπιδράσεις μεταξύ κανόνων κοινωνικής ασφάλισης και κοινωνικής πρόνοιας στις παροχές γήρατος, αναπηρίας και οικογενειακών επιδομάτων*, 1996

ΠΕΡΡΑΚΗΣ ΣΤ./ ΛΗΞΟΥΡΙΩΤΗΣ ΓΙΑΝ., *Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χώρος και Κοινοτικός Κοινωνικός Χάρτης*, 1990.

Ξενόγλωσση

HANDLER JOEL F./HASENFELD VEHESKEL, *Welfare and citizenship* Sage 1992

JOHNSON PAUL/FALKINGHAM JANE, *Ageing and Economic Welfare* Sage 1992

PAUGAM SERGE/SCHNAPPER DOMINIQUE, *La disqualification sociale* Presses Universitaires de France 1991

ROWELL M.S./ WILTON A.M., *The Law of Supplementary Benefits*, 1982

WALKER CAROL, *Managing poverty*, Routledge 1993

WARE ALAN/ GOODIN ROBERT E., *Needs and welfare*, Sage 1990

WERNER FRANK, *Socialhilfe und kriegsopferfürsorge 3e Aufl. Kohlhammer Vlg* 1983, 47 ff.

ΚΔΥΥ-Σ02: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ & ΠΟΙΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

ΚΔΥΥ-Μ02.1: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΥΓΕΙΑΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των σπουδαστών στην οικονομική διάσταση του σχεδιασμού και της ανάπτυξης πολιτικής υγείας σε μακρο- και μικρο-οικονομικό επίπεδο, με έμφαση και υπό το πρίσμα της διεθνούς επιστημονικής προσέγγισης και εμπειρικής πρακτικής.

Ειδικοί στόχοι:

Η παροχή των κατάλληλων αλλά και επαρκών επιστημονικών (θεωρητικών αλλά και πρακτικών) εφοδίων στους σπουδαστές για:

(α) Την απόκτηση ολοκληρωμένης εικόνας για τα χαρακτηριστικά (οικονομικά) της αγοράς υγείας και τις παραμέτρους εκείνες που τη διαφοροποιούν από τις υπόλοιπες αγορές αγαθών και υπηρεσιών (στη βάση της αναγνώρισης ότι η υγεία αποτελεί ύψιστο κοινωνικό αγαθό και το δικαίωμα σε αυτήν πάγια κοινωνική διεκδίκηση).

(β) Την κατανόηση της λειτουργίας των οικονομικών εργαλείων, τα οποία χρησιμοποιούνται για την ανάλυση των «συμπεριφορών υγείας» (health behaviors) και για το σχεδιασμό, υλοποίηση και αξιολόγηση ολοκληρωμένων συστημάτων παροχής υπηρεσιών υγείας.

- Την εφαρμογή των εργαλείων αυτών στην ανάλυση και επίλυση σύγχρονων προκλήσεων του τομέα της υγείας.
- Την κατανόηση των αρχών της οικονομικής αξιολόγησης των υπηρεσιών και προϊόντων υγείας.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή στα οικονομικά της υγείας

Τι συνιστούν τα οικονομικά της υγείας; Ποιος ο ρόλος τους στην οργάνωση και παροχή υπηρεσιών υγείας; Ποιο το εύρος των ζητημάτων που εμπίπτουν στο γνωστικό πεδίο των οικονομικών της υγείας;

2. Ζήτηση

Οι παράγοντες που επηρεάζουν τη ζήτηση υπηρεσιών υγείας – ομοιότητες και διαφορές από τη ζήτηση για άλλα αγαθά και υπηρεσίες. Το φαινόμενο της Προκλητής Ζήτησης. Εμπειρική προσέγγιση σε διαφορετικά περιβάλλοντα και αναζήτηση ερμηνείας του φαινομένου.

3. Ζήτηση και προσφορά: Προμηθευτές υπηρεσιών υγείας και κατανάλωση υπηρεσιών υγείας

Η σχέση της αντιπροσώπευσης (agency) στην παροχή υπηρεσιών υγείας. Προκλητή Ζήτηση. Οι παράγοντες που επηρεάζουν τη συμπεριφορά των προμηθευτών υπηρεσιών υγείας. Επιπλοκές για την επιλογή πολιτικής αμοιβής των προμηθευτών υπηρεσιών υγείας.

4. Προσφορά: Διαδικασίες παραγωγής υπηρεσιών υγείας

Εισροές και εκροές συστήματος. Διαδικασία Παραγωγής. Isoquants. Υποκατάσταση/ Συμπληρωματικότητα. Γραμμή Προϋπολογισμού. Βελτιστοποίηση της χρήσης των εισροών του συστήματος.

5. Κοστολόγηση και τιμολόγηση υπηρεσιών υγείας

Σταθεροί και μεταβαλλόμενοι παράγοντες. Άμεσα και Μακροπρόθεσμα. Συνολικό Κόστος / Μέσο Κόστος/ Marginal Κόστος. Μέγεθος και κλίμακα παραγωγής και κόστους: οικονομίες κλίμακας.

6. Αποσοτικότητα - Δομές αγοράς (MARKET STRUCTURES)

Συνθήκες Τέλειου Ανταγωνισμού. Χαρακτηριστικά αγορών και εταιριών. Διαφορετικές μορφές αποτυχίας της αγοράς και η σχέση τους με την αγορά υπηρεσιών υγείας.

7. Πηγές χρηματοδότησης και αναδιανεμητικότητα

Ευρύτερη προσέγγιση της χρηματοδότησης των υπηρεσιών υγείας υπό το πρίσμα της αναδιανεμητικότητας και της δικαιοσύνης. Προέλευση κεφαλαίων. Κατανομή χρηματοδοτικού βάρους στα νοικοκυριά. Προσεγγίσεις διεθνούς εμπειρίας και συμπεράσματα πρωτογενών ερευνών στην Ελλάδα.

8. Χρηματοδότηση ανοικτής περίθαλψης

Επισκόπηση μηχανισμών χρηματοδότησης πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Αξιολόγηση υποδειγμάτων ανάλογα με τη φιλοσοφία, τον τύπο, τις προτεραιότητες και τους στόχους του συστήματος υγείας.

9. Χρηματοδότηση νοσοκομειακής περίθαλψης

Επισκόπηση μηχανισμών χρηματοδότησης νοσοκομειακής περίθαλψης. Αξιολόγηση υποδειγμάτων ανάλογα με τη φιλοσοφία, τον τύπο, τις προτεραιότητες και τους στόχους του συστήματος υγείας.

10. Δαπάνες υγείας στις χώρες του ΟΟΣΑ

Διεθνής σύγκριση δαπανών υγείας. Μεθοδολογικά προβλήματα κατά τη μέτρηση δαπανών υγείας. Ιδιαιτερότητες και ποικιλομορφίες παραγόντων που προσδιορίζουν τις δαπάνες υγείας μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ την τελευταία 10-ετία.

11. Δαπάνες υγείας στην Ελλάδα

Εξέλιξη μεγεθών, τα οποία αφορούν στη σύνθεση (δημόσιες – ιδιωτικές) και τη διάρθρωση των δαπανών υγείας στην Ελλάδα ανά επίπεδο περίθαλψης. Ανάλυση σύνθετων οικονομικών δεικτών, οι οποίοι παραπέμπουν σε συγκεκριμένα χαρακτηριστικά και αδυναμίες του συστήματος.,

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

DONALDSON C. AND GERARD K., *Economics of Health Care Financing: the visible hand*, MACMILLAN PRESS 1993

MOONEY G., *Key issues in Health Economics*, Harvester Wheatsheaf, 1994

JACOBS, P., *The economics of health and medical care*, Aspen Books, Maryland. 1997

FOLLAND S., GOODMAN A.C. AND STANO M., *The economics of health and health care*, Prentice Hall, New Jersey 1997

RICE T., *The economics of health reconsidered*, Health ADMINISTRATION PRESS, Chicago 1998

GETZEN T.E., *Health economics: fundamentals and flow of funds*, Wiley 1997

MCGUIRE A., *Henderson J and Mooney G*, The economics of health care: an introductory text, London, Routledge and Kegan Paul 1998

ΚΥΡΙΟΠΟΥΛΟΣ Γ. ΚΑΙ ΝΙΑΚΑΣ Δ., *Θέματα Οικονομικών και Πολιτικής της Υγείας*, Κέντρο Κοινωνικών Επιστημών Υγείας, Αθήνα 1994

ΣΟΥΛΗΣ Σ., *Οικονομική της Υγείας*, ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ, Αθήνα 1998

ΣΟΥΛΙΩΤΗΣ Κ., *Ο Ρόλος του Ιδιωτικού Τομέα στο Ελληνικό Σύστημα Υγείας*, ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ, Αθήνα 2000

**ΚΛΥΥ-Μ02.2: ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΓΟΡΑΣ ΦΑΡΜΑΚΟΥ & ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗΣ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ - ΤΕΧΝΙΚΕΣ & ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ****I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισάγει τους σπουδαστές στις τεχνικές οικονομικής αξιολόγησης αποτίμησης των υπηρεσιών υγείας. Με το συνδυασμό διδακτικών ενοτήτων που προσφέρουν το θεωρητικό πλαίσιο αλλά κυρίως με την ευρεία παροχή διδακτικών προσεγγίσεων που σχετίζονται με την εφαρμογή των μεθόδων και των σχετικών τεχνικών το μάθημα αποσκοπεί στο να εμφυσήσει στους σπουδαστές την φιλοσοφία της εφαρμογής των τεχνικών και μεθόδων στη διοικητική λειτουργία του δημόσιου συστήματος υγείας. Ειδικότερα η διαχείριση της Βιοϊατρικής Τεχνολογίας στα ελληνικά νοσοκομεία απαιτεί πριν από όλα την ανάγκη εφαρμογής μιας ορθολογικής ενδονοσοκομειακής διαχείρισής της, μέσα από ένα σύστημα αξιολόγησης και σχεδιασμού των τεχνολογιών και επενδύσεων σε βιοϊατρικό εξοπλισμό, συνεπικουρούμενο από προγράμματα προληπτικής και διορθωτικής συντήρησης καθώς και εκπαίδευσης των χρηστών βιοϊατρικού εξοπλισμού.

Ειδικοί στόχοι:

Στο τέλος της διδακτικής περιόδου οι σπουδαστές θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Κατανοούν τις βασικές έννοιες της οικονομικής επιστήμης όπως αυτές εφαρμόζονται στην έρευνα των υπηρεσιών υγείας
- Κατανοούν την οικονομική λειτουργία των διαφόρων παραγόντων του ελληνικού συστήματος υγείας
- Προβλέπουν τις οικονομικές επιπτώσεις των παρεμβάσεων πολιτικής υγείας στη χρηματοδότηση και παροχή των υγειονομικών υπηρεσιών
- Αποτιμούν την οικονομική αποδοτικότητα των υπηρεσιών υγείας και μπορούν να προσφέρουν δεδομένα κόστους και αποτελέσματος για τη λήψη αποφάσεων
- Εφαρμόζουν τεχνικές ποιοτικής αποτίμησης των υπηρεσιών υγείας
- Κατανοούν την οικονομική λειτουργία και συμπεριφορά των διαφόρων παραγόντων του συστήματος υγείας
- Κατανοούν τη δομή και τη λειτουργία της φαρμακευτικής αγοράς καθώς και τις μεθόδους οικονομικής αξιολόγησης των φαρμακευτικών προϊόντων
- Κατανοούν τη δομή και τη λειτουργία της αγοράς βιοιατρικής τεχνολογίας καθώς και τις μεθόδους οικονομικής αξιολόγησης και διαχείρισης ιατροτεχνολογικών προϊόντων

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1^η Ενότητα: Κοινωνικοοικονομική Αποτίμηση Υπηρεσιών Υγείας – Μεθοδολογία και Τεχνικές

1. Βασικές έννοιες οικονομικής αποτίμησης των υπηρεσιών υγείας.

Ορισμός της κοινωνικο-οικονομικής αξιολόγησης. Βασικά ερωτήματα στις μελέτες οικονομικής αξιολόγησης. Δένδρα λήψης αποφάσεων. Επισκόπηση των τεχνικών κοινωνικο-οικονομικής αξιολόγησης.

2. Μέτρηση κόστους και αποτελεσματικότητας στις μελέτες κοινωνικο-οικονομικής αξιολόγησης

Διαστάσεις κόστους στις μελέτες κοινωνικο-οικονομικής αξιολόγησης. Μέτρηση άμεσου και έμμεσου κόστους. Μέτρηση αποτελεσματικότητας των υγειονομικών παρεμβάσεων. Μέτρηση αποτελεσματικότητας – χρησιμότητας. Η έννοια των Ποιοτικών Σταθμισμένων Ετών Ζωής (QALYs).

3. Ο υπολογισμός του δείκτη επιπρόσθετου κόστους – επιπρόσθετης αποτελεσματικότητας: Οικονομική αποτίμηση της αποτελεσματικότητας.

Η κατασκευή του δείκτη ΔΕΚΕΑ Ερμηνεία του Δείκτη. Στατιστική διερεύνηση της αξιοπιστίας του δείκτη. Ανάλυση ευαισθησίας, υπολογισμός καμπύλης αποδοχής. Προεξόφληση κόστους – αποτελεσμάτων. Ανάλυση κόστους – οφέλους. Η μέτρηση της προθυμίας προς πληρωμή και της αποδοχής της προθυμίας προς πληρωμή.

4. Κοινωνικο-οικονομική αξιολόγηση και λήψη αποφάσεων.

Η ερμηνεία των αποτελεσμάτων των κοινωνικο-οικονομικών αξιολογήσεων. Κατευθυντήριες οδηγίες κοινωνικο-οικονομικής αξιολόγησης. Η χρήση των ευρημάτων κοινωνικο-οικονομικής αξιολόγησης για την τιμολόγηση και αποζημίωση τεχνολογιών υγείας.

2^η Ενότητα: Οικονομικά της Υγείας και Αγορά Φαρμάκου

1. Αγορά φαρμάκου στην Ελλάδα και στην υπόλοιπη Ευρώπη

Οι ιδιαιτερότητες της αγοράς φαρμάκου. Η φαρμακευτική βιομηχανία στην Ελλάδα και στις υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης. Η προώθηση των πωλήσεων και τα δίκτυα διακίνησης και διανομής των φαρμακευτικών προϊόντων. Η κατανάλωση και η οικονομική λειτουργία του φαρμάκου στην Ελλάδα και την Ε.Ε.

2. Μέθοδοι φαρμακο-οικονομικής αξιολόγησης

Μοντέλα και μέθοδοι φαρμακοοικονομικής αξιολόγησης.

3. Οι κρατικές πολιτικές για τα φάρμακα

Μέτρα ελέγχου της φαρμακευτικής δαπάνης. Η τιμολογιακή πολιτική για τα φάρμακα στην Ελλάδα και σε μερικές χώρες της Ε.Ε. Βασικές κατευθυντήριες οδηγίες φαρμακοοικονομικών αξιολογήσεων στις χώρες του ΟΟΣ.

3^η Ενότητα: Διαχείριση Βιοϊατρικής Τεχνολογίας

1. Βιοϊατρική Τεχνολογία & Βιοϊατρικός Εξοπλισμός

- Ορισμοί
- Στάδια Ανάπτυξης Βιοϊατρικής Τεχνολογίας
- Η Βιοιατρική Τεχνολογία στην Ελλάδα

- Αξιολόγηση Βιοϊατρικής Τεχνολογίας
- Ευρωπαϊκές Οδηγίες για τα Ιατροτεχνολογικά Προϊόντα
- Σύστημα Επαγρύπνησης

2. Διαχείριση Βιοϊατρικού Εξοπλισμού

- Στρατηγικός Τεχνολογικός Σχεδιασμός
- Διαχείριση βιοϊατρικού εξοπλισμού στο Νοσοκομείο
- Χρηματοδότηση βιοϊατρικού εξοπλισμού
- Ανάλυση κόστους λειτουργίας βιοϊατρικού εξοπλισμού
- Outsourcing

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κοινωνικοοικονομική αποτίμηση και αγορά φαρμάκου

ABEL SMITH B., *An introduction to health policy, planning and financing*, Longman, London, 1994

SALTMAN R. B., BUSSE R., MOSSIALOS E., *Regulating Entrepreneurial Behaviour In European Health Care Systems*, Open University Press, 2002

LE GRAND J., MOSSIALOS E., *Health Care and Cost Containment in the European Union*, Ashgate, Aldershot, 1999

DRUMMOND MF, STODDART GL, TORRANCE GW, *Methods for the Economic Evaluation of Health Care Programmes*, Oxford: Oxford University Press, 1987

SLOAN FA ed., *Valuing Health Care: Costs, benefits, and effectiveness of pharmaceuticals and other medical technologies*, Cambridge: Cambridge UNIVERSITY PRESS, 1996

ΚΥΡΙΟΠΟΥΛΟΣ Γ., ΓΕΙΤΟΝΑ Μ., ΣΚΟΥΡΟΛΙΑΚΟΥ Μ., *Φαρμακοοικονομία: Αρχές και μέθοδοι αξιολόγησης*, ΕΞΑΝΤΑΣ, Αθήνα 1996

ΓΕΙΤΟΝΑ Μ., ΚΥΡΙΟΠΟΥΛΟΣ Γ., *Πολιτική και Οικονομία του Φαρμάκου στην Ελλάδα*, ΘΕΜΕΛΙΟ, Αθήνα, 1999

Διαχείριση Βιοϊατρικής Τεχνολογίας

JOHNSON E., BANTA D., *Management of health technologies: an international view*, British Medical Journal, 319: 1293 (13/11) (1999)

PERRY S., THAMER M., *Health technology assessment: Decentralized and fragmented to other countries*, Health Policy , 40: 177-198, 1997

Ιστοσελίδα του Ινστιτούτου Βιοϊατρικής Τεχνολογίας

Ιστοσελίδα του Επιστημονικού Πάρκου Πατρών

Γ. ΚΥΡΙΟΠΟΥΛΟΣ, Δ. ΝΙΑΚΑΣ, *Θέματα Οικονομικών Πολιτικής της Υγείας κεφάλαιο 13 Οικονομικά και Διαχείριση της Βιοϊατρικής Τεχνολογίας*, 1994

ΚΑΡΙΩΤΗΣ Π., *Management Υπηρεσιών Υγείας και Βιοϊατρικής Τεχνολογίας*, 1992

ΤΖΕΦΡΕΥ Λ., ΑΝΩΓΕΙΑΝΑΚΗΣ Γ., *Η Τεχνολογική Υποδομή της Βιοϊατρικής Τεχνολογίας. Κέντρο Κοινωνικών Επιστημών της Υγείας, 1994*

ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ Ι., *Πληροφοριακά Συστήματα Υγείας, 2002*

ΚΔΥΥ-Σ03: ΟΡΓΑΝΩΣΗ, ΔΙΟΙΚΗΣΗ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ

ΚΔΥΥ-Μ03.1: ΟΡΓΑΝΩΣΗ & ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Βασικός σκοπός του μαθήματος είναι η μεταφορά γνώσεων που αναφέρονται στα αντικείμενα διοίκησης, της οργάνωσης, της ανάπτυξης και της διαχείρισης των Νοσοκομειακών Υπηρεσιών, με έμφαση την αξιολόγηση της λειτουργικής αποδοτικότητας του Νοσοκομείου.

Ειδικοί στόχοι:

Ειδικότεροι στόχοι του μαθήματος αποτελούν η κατανόηση της ιστορικής εξέλιξης και της δυναμικής των συντελούμενων αλλαγών στο νοσοκομειακό τομέα, η αξιοποίηση των αρχών, μεθόδων και τεχνικών οργάνωσης και διοίκησης νοσοκομείων και η συμβολή στην ανάπτυξη και εισαγωγή καινοτόμων οργανωτικών δομών στα νοσοκομεία.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Αρχές Νοσοκομειακής Διοίκησης

- Προσεγγίσεις της μεταβολής που διαχρονικά έχουν επέλθει στη Διοίκηση των Νοσοκομείων στην Ελλάδα.

2. Ιστορική Εξέλιξη Διοίκησης Νοσοκομείων –Σύγχρονες Απόψεις

- Ανάλυση των μεταβολών των διοικητικών προτύπων και οι επιπτώσεις στην οργάνωση και λειτουργία των Νοσοκομείων του Εθνικού Συστήματος Υγείας

3. Οργανωτικά Πρότυπα Νοσοκομείων

- Ανάλυση των οργανωτικών προτύπων και των κατά καιρούς επιλογών για την οργάνωση των Νοσοκομείων

4. Νομικοί Περιορισμοί και Δυνατότητες

- Ανάλυση των νομικών περιορισμών στην Διοίκηση των Νοσοκομείων και των εκάστοτε δυνατοτήτων εισαγωγής νέων μεθόδων

5. Οργανωτικές Μεταβολές

- Ανάλυση των αιτίων και των αναγκών που διαχρονικά επέφεραν μεταβολές στο νομικό πλαίσιο της οργάνωσης και της διοίκησης των Νοσοκομείων

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ABEL-SMITH B. και συν, *Έκθεση της Ειδικής Επιτροπής Εμπειρογνομόνων για τις Ελληνικές Υπηρεσίες Υγείας, Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας & κοινωνικών ασφαλίσεων*, Αθήνα 1994

ΘΕΟΔΩΡΟΥ Μ., ΚΑΡΟΚΗΣ Α., ΠΟΛΥΖΟΣ Ν., ΡΟΥΠΙΑΣ Θ., ΣΙΣΣΟΥΡΑΣ Α., ΥΦΑΝΤΟΠΥΛΟΣ Γ., *Μελέτη για τον σχεδιασμό και την οργάνωση των Υπηρεσιών Υγείας: Ανάλυση και Δομή του Συστήματος*, Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Αθήνα 1994

ΚΑΡΥΩΤΗΣ Π., *Management υπηρεσιών Υγείας & βιοιατρικής Τεχνολογίας*, euroclinica, Αθήνα 1992

ΛΙΑΡΟΠΟΥΛΟΣ Λ., *Το Προϊόν του Νοσοκομείου: Θεωρητικά και Πρακτικά Προβλήματα μέτρησης, Επιθεώρηση Υγείας*, !(7): 59-64, 1990

ΚΥΡΙΑΖΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝ, *Διοίκηση Logistics*, ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ, 1999

Ξενόγλωσση

GINTZBERG E., *Tomorrow's Hospital: a look to the 21st century*, Yale UNIVERSITY PRESS, N. Haven & London 1997

HADLEY J. AND ZUCKERMAN S., *Determinants of Hospital costs: outputs, inputs, and regulation in the 1980s*, The Urban INSTITUTE PRESS, USA 1991

JAE K SHIM-JOEL G. SIEBEL, *Budgeting Basics, Guide for non financial Management*, Prentice Hall 1994

WOLPER F. LOWRENCE, *Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας*, Τόμος Β, Το Νοσοκομείο στο πλαίσιο ενός Συστήματος Οργανωμένης Παροχής Φροντίδας, Mediforce 2001

**ΚΛΥΥ-Μ03.2: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ - ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ &
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ****I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

Αποτελεί κοινή αποδοχή ότι ο τρόπος οργάνωσης και χρηματοδότησης του νοσοκομείου επιδρά άμεσα στη συνολική του δραστηριότητα και στη δυνατότητα παρέμβασης για τον έλεγχο της απόδοσης. Η αύξηση των δαπανών υγείας σε συνδυασμό με την αναγκαιότητα ελέγχου της αποδοτικής χρήσης των πόρων δημιούργησε την ανάγκη για άντληση οργανωμένων οικονομικών πληροφοριών με άμεσο στόχο τη βελτίωση της οικονομικής διοίκησης (financial management) σε όλα τα επίπεδα. Με αυτήν την έννοια το μάθημα αποσκοπεί στην μεταφορά γνώσεων, τεχνικών και μεθόδων όσο και στην ανάπτυξη δεξιοτήτων που αναφέρονται στο χρηματοοικονομικό μάνατζμεντ του νοσοκομειακού τομέα.

Ειδικοί στόχοι:

Ειδικότερα το μάθημα στοχεύει :α) στην εξειδίκευση στη κατάρτιση, εκτέλεση , διαχείριση και έλεγχο νοσοκομειακών προϋπολογισμών βασισμένων στην ορθή κατάτμηση ανά τμήμα και δραστηριότητα β) στη διαχείριση των προμηθειών των Νοσοκομείων όπως (φάρμακα αναλώσιμα υλικά , τεχνολογικός εξοπλισμός πάγια κ.α.) που μπορεί να γίνει μέσω λογιστικών συστημάτων και εφαρμογής της σύγχρονης τεχνολογίας τόσο σε hardware όσο και σε software.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**1^η ενότητα: Ο Προϋπολογισμός ως εργαλείο χρηματοοικονομικού μάνατζμεντ**

- Το νοσοκομείο ως οικονομική μονάδα - «επιχείρηση» τρόποι, και μέθοδοι χρηματοδότησης, οικονομικοί δείκτες, σύνταξη- ανάπτυξη – πραγμάτωση έλεγχος προϋπολογισμού κλπ.
- Ο προϋπολογισμός ως εργαλείο του σχεδιασμού
- Πρότυπα προϋπολογισμών
- Σφαιρικός προϋπολογισμός
- Προϋπολογισμός νοσοκομείου
- Προϋπολογισμός-απολογισμός
- Προϋποθέσεις εισαγωγής του κατά τμήμα προϋπολογισμού στο Ελληνικό Δημόσιο Νοσοκομείο

2^η ενότητα: Σύστημα προμηθειών στο νοσοκομειακό τομέα

- Σχεδιασμός προμηθειών του νοσοκομείου και του Πε.ΣΥ
- Ενιαίο πρόγραμμα προμηθειών
- Προμήθειες εκτός ΕΠΠ
- Έκτακτες προμήθειες- μικροπρομήθειες
- Συστήματα διαχείρισης προμηθειών
- Κρίσιμα θέματα (λειτουργικά και νομιμότητας) στην διαδικασία διαχείρισης προμηθειών

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνόγλωσση

ΚΟΝΤΟΥΛΗ – ΓΕΙΤΟΝΑ Μ., *Σφαιρικός Προϋπολογισμός: Μια Μορφή Χρηματοδότησης των Νοσοκομείων. Η Περίπτωση του Ελληνικού ερυθρού Σταυρού*, Διδακτορική Διατριβή, Αθήνα 1992

ΚΥΡΙΟΠΟΥΛΟΣ Ι., ΝΙΑΚΑΣ Δ., *Η Πρόκληση του Ανταγωνισμού στον Υγειονομικό Τομέα Κέντρο Κοινωνικών Επιστημών Υγείας*, Αθήνα 1993

ΛΙΑΡΟΠΟΥΛΟΣ Λ., *Το Προϊόν του Νοσοκομείου: Θεωρητικά και Πρακτικά Προβλήματα μέτρησης, Επιθεώρηση Υγείας*, !(7): 59-64, 1990

ΚΥΡΙΑΖΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝ., *Διοίκηση Logistics*, ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ, 1999

Ξενόγλωσση

HADLEYJ. AND ZUCKERMAN S., *Determinants of Hospital costs : outputs, inputs, and regulation in the 1980s*, The Urban INSTITUTE PRESS, USA 1991

BALLON H RONALD *Business Logistics*, Prentice Hall 1992

WELSCH-HILTON-Cordon, *Budgeting*, Prentice Hall 1998

JAE K SHIM-JOEL G SIEBEL , *Budgeting Basics. Guide for non financial Management*, Prentice Hall, 1994

WOLPER F. LOWRENCE, *Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας*, Τόμος Β , Το Νοσοκομείο στο πλαίσιο ενός Συστήματος Οργανωμένης Παροχής Φροντίδας ,Mediforce, 2001

HILTON R., *Management Accounting*, third edition , MC Graw Hill 1997

ΚΔΥΥ-Μ03.3: ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ & ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Όπως είναι γνωστό το κόστος αποτελεί μια σημαντική πληροφορία για τη διοίκηση. Η δημιουργία της πληροφορίας του κόστους προκύπτει μέσω της συλλογής, κατάταξης και του προσδιορισμού των στοιχείων του. Η πληροφορία για το κόστος μπορεί να αφορά το κόστος ανά κλινική, το κόστος ανά ασθενή, το κόστος της παρεχόμενης υπηρεσίας και το πόσο αποδοτικό είναι το σύστημα των δημόσιων νοσοκομείων. Ξεχωριστές πληροφορίες αποτελούν η πληροφορία για το κόστος ανά Κέντρο Κόστους (Παρεχόμενης υπηρεσίας ,Διοικητικών υπηρεσιών, κ.α.)

Επομένως σκοπός του μαθήματος είναι η εκπαίδευση των σπουδαστών στο νέο λογιστικό σύστημα σύμφωνα με το διπλογραφικό σύστημα και τις μεθόδους κοστολόγησης των παρεχομένων υπηρεσιών, στο πλαίσιο των κέντρων κόστους και του σφαιρικού προϋπολογισμού. Απαραίτητο στοιχείο θεωρείται η ανάλυση των βοηθητικών και απαραίτητων εργαλείων για τον προσδιορισμό των πληροφοριών που απαιτούνται για την παρακολούθηση της αναλυτικής λογιστικής και κοστολόγησης με έμφαση την ολοκληρωμένη μηχανοργάνωση των Υπηρεσιών ενός Νοσοκομείου.

Ειδικοί στόχοι:

Ειδικότερα το μάθημα στοχεύει να καταστήσει ικανούς τους σπουδαστές στην ανάλυση των διαδικασιών παρακολούθησης (α) των λογιστικών πληροφοριών με την εφαρμογή του διπλογραφικού λογιστικού συστήματος στα δημόσια νοσοκομεία σε ξεχωριστά κυκλώματα της Γενικής Λογιστικής, του Δημόσιου Λογιστικού (Προϋπολογισμός) και της Αναλυτικής Λογιστικής και β) των πληροφοριών σχετικά με το κόστος των δημόσιων νοσοκομείων.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1^η ενότητα: Λογιστικό Σύστημα

- Αρχές του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου (για τα δημόσια νοσοκομεία)
- Λογιστικά Κυκλώματα
- Γενική Λογιστική,
- Δημόσιο Λογιστικό,
- Αναλυτική Λογιστική
- Λογιστικές Καταστάσεις
- Σχέσεις των λογιστικών συστημάτων και λογιστικές πληροφορίες για κάθε λογιστικό κύκλωμα

2^η ενότητα: Κοστολόγηση Δημοσίων Νοσοκομείων

- Έννοιες: Κόστος, Έξοδο, Κοστολόγηση
- Ανάλυση των Κέντρων Κόστους

- Τεχνικές κοστολόγησης
- Κοστολόγηση των Κέντρων Κόστους
- Παρακολούθηση του κόστους μέσω της Αναλυτικής λογιστικής (ομάδα 9)
- Κοστολόγηση πράξεων-δράσεων, ιατρικών πράξεων, προγραμμάτων, κ.α.
- Δείκτες μέτρηση του κόστους
- Κοινωνικό Κόστος

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

BENIERΗΣ Γ., KOEN Σ., ΚΩΛΕΤΣΗ Μ., 2002 *Λογιστική Κόστους*, Best Book Hunters, Αθήνα 2003

ΘΕΟΔΩΡΟΥ Μ., ΚΑΡΟΚΗΣ Α., ΠΟΛΥΖΟΣ Ν., ΡΟΥΠΑΣ Θ., ΣΙΣΣΟΥΡΑΣ Α., ΥΦΑΝΤΟΠΥΛΟΣ Γ., *Μελέτη για τον σχεδιασμό και την οργάνωση των Υπηρεσιών Υγείας: Ανάλυση και Δομή του Συστήματος*, Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Αθήνα 1994

ΚΑΡΥΩΤΗΣ Π., *Management υπηρεσιών Υγείας & βιοιατρικής Τεχνολογίας*, euroclinica, Αθήνα 1992

ΚΟΝΤΟΥΛΗ – ΓΕΙΤΟΝΑ Μ., *Σφαιρικός Προϋπολογισμός: Μια Μορφή Χρηματοδότησης των Νοσοκομείων. Η Περίπτωση του Ελληνικού ερυθρού Σταυρού*, Διδακτορική Διατριβή, Αθήνα 1992

ΚΥΡΙΑΖΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝ., *Διοίκηση Logistics*, Σύγχρονη εκδοτική, 1999

HADLEY J.AND ZUCKERMAN S., *Determinants of Hospital costs: outputs, inputs, and regulation in the 1980s*, THE URBAN INSTITUTE PRESS, USA 1991

HILTON R., *Management Accounting*, third edition , MC Graw Hill 1997

ΚΔΥΥ-Σ04: ΔΗΜΟΣΙΟ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ

ΚΔΥΥ-Μ04.1: ΔΗΜΟΣΙΟ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ & ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στη σύγχρονη θεωρία της Δημόσιας Διοίκησης ισχύει ως γενική παραδοχή ότι το σύγχρονο κράτος στην πιο ανεπτυγμένη του μορφή, αυτή του δημοκρατικού και κοινωνικού κράτους δικαίου, δεν βιώνει μεν την αρχή του τέλους του, πλην όμως βρίσκεται σε μία φάση έντονων και καινοτόμων δομικών και λειτουργικών αλλαγών. Στη θέση του παραδοσιακού παρεμβατικού «κράτους παραγωγού» αναδύεται ως κατευθυντήρια ιδέα το «κράτος εγγυητής» ή «το ενεργό κράτος», ενώ παράλληλα πραγματώνεται, ως λογική συνέπεια ή λειτουργικό προαπαιτούμενο, η μετάβαση από το Βεμπεριανό μοντέλο της δημόσιας γραφειοκρατίας στο Δημόσιο Μάνατζμεντ. Χαρακτηριστικό γνώρισμα αυτού του νέου παραδείγματος διοικητικής σκέψης, αποτελεί η αναγνώριση της αναγκαιότητας και κατά συνέπεια η αναζήτηση και η επεξεργασμένη εισαγωγή σύγχρονων και δοκιμασμένων ιδεών, προσεγγίσεων, τεχνικών, μεθόδων, και εργαλείων μάνατζμεντ στην δημόσια διοίκηση και στην άσκηση δημόσιας πολιτικής

Το γνωστικό ενδιαφέρον του μαθήματος εστιάζεται στην κριτικά αναστοχαστική παρουσίαση και ένταξη του γνωστικού πεδίου σε αυτό το ευρύτερο πλαίσιο της επιστημονικής συζήτησης και αποσκοπεί στην κατανόηση της αναγκαιότητας και της χρησιμότητας διάπλασης διοικητικών δομών, λειτουργικών διαδικασιών και θεσμοποιημένων μηχανισμών συναινετικής λήψης αποφάσεων για το σχεδιασμό, τη διαμόρφωση, την εφαρμογή και την άσκηση ορθολογικής πολιτικής υγείας, στο πλαίσιο ενός τόσο πολύπλοκου κοινωνικοκρατικού συστήματος, όπως του συστήματος υγείας, και μίας ανεπτυγμένης πλουραλιστικής κοινωνίας. Αυτό όμως συνάμα προϋποθέτει την γνώση και την ανάπτυξη ικανότητας εφαρμογής ανάλογων και κατάλληλων εργαλείων, μεθοδολογιών και τεχνικών.

Ειδικοί στόχοι:

Το μάθημα στοχεύει στη μεθοδολογική ενασχόληση και στην πρακτική εφαρμογή των ανωτέρω στην χάραξη και διαμόρφωση ορθολογικών πολιτικών υγείας σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο όσο και σε επίπεδο ενός Νοσοκομείου. Ειδικότεροι στόχοι του μαθήματος αποτελούν:

- η εξοικείωση προσέγγισης της διαδικασίας σχεδιασμού ως κύκλου του μάνατζμεντ με ένα συστηματικό τρόπο
- η μεθοδική εξάσκηση στην ανάπτυξη ενός λογικά συνεκτικού και ιεραρχημένου συστήματος σκοπών και στόχων πολιτικής υγείας και στην ανάπτυξη και εφαρμογή ενός αντίστοιχου συστήματος πληροφοριών με την έννοια συναφών, χρήσιμων αλλά όσο το δυνατόν μετρήσιμων μεγεθών και δεδομένων (συστημάτων αριθμοδεικτών)
- τέλος - με αφετηρία την παραδοχή έλλειψης στην διοικητική πρακτική της ελληνικής δημόσιας διοίκησης γενικότερα και του τομέα υγείας ειδικότερα- η

κατανόηση της εφαρμογής Στρατηγικού Μάνατζμεντ (Strategic Management) και Συστημάτων Μέτρησης Απόδοσης (Performance measurement systems) στη βάση ενός δοκιμασμένου εργαλείου και μίας επιτυχημένης μεθοδολογίας σύνδεσης στρατηγικού σχεδιασμού και ανάπτυξης επιχειρησιακών μέτρων πολιτικής, την πολυδιάστατης προσέγγιση του Balanced Scorecard ως εργαλείου Στρατηγικού Μάνατζμεντ.

Ο βασικός στόχος του μαθήματος αποτελεί τόσο η μετάδοση και η πρόσκτηση πρακτικά χρήσιμων γνώσεων όσο και η εξοικείωση με σύγχρονες μεθοδολογίες τεχνικές και εργαλεία ως μαθησιακά προαπαιτούμενα για την ενεργό συμμετοχή εφαρμογής αυτών στο συναφές εργαστήριο που θα ακολουθήσει στον Β΄ Κύκλο της Ειδικής Φάσης.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Στοιχεία διαμόρφωσης ορθολογικής πολιτικής υγείας

- Εννοιολογικοί προσδιορισμοί – Μεθοδολογικές επισημάνσεις
- Αναγκαιότητα και βασική λειτουργία σκοπών και στόχων
- Μεθοδολογία ορθολογικής λήψης αποφάσεων
- Αίτημα της μετρησιμότητας και αναγκαιότητα εφαρμογής δεικτών
- Αναλυτική διαφοροποίηση-τυπολογία σκοπών και στόχων και ανάπτυξη συστημάτων σκοπών και στόχων
- Αναλυτική διαφοροποίηση-τυπολογία δεικτών και ανάπτυξη συστημάτων δεικτών

2. Διαδικασία σχεδιασμού και προγραμματισμού πολιτικής υγείας ως κύκλος μάνατζμεντ

- Συνοπτική παρουσίαση υποδείγματος διαδικασίας σχεδιασμού και βασικών λειτουργιών κύκλου μάνατζμεντ
- Αναλυτική περιγραφή επιμέρους φάσεων και λειτουργιών
- Εκτίμηση εφαρμογής στην ελληνική διοικητική πρακτική

3. Σχεδιασμός πολιτικής υγείας σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο

- Μεθοδολογικά και θεωρητικά προβλήματα ανάπτυξης σκοπών και στόχων
- Σύστημα σκοπών και στόχων συστήματος υγείας
- Σύστημα δεικτών σκοπών και στόχων και σχεδιασμός πολιτικής υγείας

4. Αξιολόγηση λειτουργικής-διοικητικής ικανότητας (management capacity) Υπηρεσιών Υγείας

- Ανάπτυξη αναλυτικού-μεθοδολογικού πλαισίου
- Κριτήρια αξιολόγησης πολιτικής υγείας και υπηρεσιών υγείας
- Ανάπτυξη και εφαρμογή συστήματος δεικτών
- Πρακτικές Ομαδικές Ασκήσεις

5. Το πρόταγμα εκσυγχρονισμού της ελληνικής δημόσιας διοίκησης

- Δημόσιο Μάνατζμεντ versus Γραφειοκρατική Διοίκηση

- Χαρακτηριστικά στοιχεία σύγχρονης δημόσιας διοίκησης και δημόσιας πολιτικής
- Επίπεδα και λειτουργίες Δημοσίου Μάνατζμεντ
 - Αξιολογικό-κανονιστικό Μάνατζμεντ
 - Στρατηγικό Μάνατζμεντ
 - Επιχειρησιακό-λειτουργικό μάνατζμεντ

6. Στρατηγικό Μάνατζμεντ στις Υπηρεσίες Υγείας: Η προσέγγιση του Balanced Scorecard

- Αναγκαιότητα στρατηγικού Μάνατζμεντ στις Υπηρεσίες υγείας
- Η χρησιμότητα του Balanced Scorecard ως σύγχρονου εργαλείου δημοσίου μάνατζμεντ υγείας
- Ανάπτυξη και αναλυτική παρουσίαση του αναλυτικού-μεθοδολογικού πλαισίου
- Ανάπτυξη και εφαρμογή αντίστοιχου συστήματος αριθμοδεικτών
- Κατευθυντήριες Οδηγίες προετοιμασίας για το συναφές Εργαστήριο

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

BLANKE B., ET.AL. (Ed.), *Handbuch zur Verwaltungsreform. Leske+Budrich: Opladen* 2005

BRAUN E. G., ED., *Handbook Krankenhausmanagement*, Stuttgart 1999

BUSSE R., WISSMAR M., *Outcome-related Health Targets for Health Systems. A conceptual and comparative study*, Unver. Forschungsarbeit. Med. Univ. Hannover 1998

CONRAD H-H., *Balanced Scorecard als modernes Management-Instrument im Krankenhaus*, Kuhlmbach 2001

HORVARTH & PARTNERS (EDS.), *Balanced Scorecard umsetzen*. Schäfer-Poeschel, Stuttgart 2004

KAPLAN R.S., NORTON D.P., *The Balanced Scorecard, Translating Strategy into Action*, Boston 1996

KAPLAN R.S., NORTON D.P., *Die strategiefokussierte Organisation- Führen mit der Balanced Scorecard*, Schäfer-Poeschel: Stuttgart 2001

ΜΠΟΥΡΣΑΝΙΔΗΣ Χ., *Δημόσιο Μάνατζμεντ και Πολιτική Υγείας. Στοιχεία σχεδιασμού ορθολογικής πολιτικής υγείας και στρατηγικού μάνατζμεντ υπηρεσιών υγείας*, Διδακτικές Σημειώσεις - Typescript, Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης. Αθήνα 2005

POLLIT C., BOUCKAERT G., *Public Management Reform. A Comparative Analysis*, Oxford 2004

SCHENDLER K., PROELLER I., *New Public Management*, Haupt:Bern-Stuttgart-Wien 2003

SCHERER A.G., ALT J.M., (Ed.), *Balanced Scorecard in Verwaltung und Non-Profit-Organisationen*, Stuttgart: Schäfer-Poeschel 2002

ΚΛΥΥ-Μ04.2: ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισάγει τους σπουδαστές στις βασικές αρχές και στις σύγχρονες τάσεις της διοίκησης της ποιότητας στον τομέα της υγείας. Η διοίκηση της ποιότητας αποτελεί, διεθνώς αλλά και στην χώρα μας, προσέγγιση μάλιστα με αυξημένο ενδιαφέρον για τον ευαίσθητο χώρο των υπηρεσιών υγείας και συμπεριλαμβάνει ένα οργανωμένο σύνολο εννοιών, μεθόδων, οργανωτικών ενεργειών, προτύπων και συστημάτων.

Η διδασκαλία του μαθήματος έχει σημείο εκκίνησης το θεωρητικό πλαίσιο της διοίκησης της ποιότητας και καταλήγει σε μελέτες εφαρμογής και παραδείγματα από τον Ελληνικό και Διεθνή χώρο. Η σύνδεση της θεωρίας με την «καθημερινότητα» έχει ως απώτερο στόχο την μεταλαμπάδευση στους σπουδαστές της σύγχρονης ασθενοκεντρικής κουλτούρας για την διοίκηση της ποιότητας στην υγεία. Κατά αυτή την έννοια, το μάθημα συμβάλει στην ανάπτυξη ή/και στην υλοποίηση των πολιτικών για την ποιότητα στον δημόσιο τομέα της υγείας καθώς και στην ενδυνάμωση υπαρχόντων επιχειρησιακών λειτουργιών μάλιστα στους οργανισμούς υγείας.

Ειδικοί στόχοι:

Βασική μαθησιακοί στόχοι και προσδοκώμενο αποτέλεσμα του μαθήματος αποτελούν:

- Να γνωρίζουν τις σύγχρονες τάσεις και εξελίξεις για την Ποιότητα στις Υπηρεσίες Υγείας
- Να γνωρίζουν τα συστήματα διοίκησης ποιότητας και να αξιολογούν τις δυνατότητες εφαρμογής αυτών στην υγεία («καλές πρακτικές»)
- Να αποκτήσουν την ικανότητα διασύνδεσης και εφαρμογής αυτών με σημαντικούς τομείς λειτουργίας των Νοσοκομείων

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**1. Ορισμοί και Ιστορική Αναδρομή – Σύγχρονες Τάσεις για την Ποιότητα στην Υγεία**

- Εννοιολογικές προσεγγίσεις, ορισμοί της ποιότητας και το «κίνημα για την ποιότητα» στις υπηρεσίες υγείας.
- Διαστάσεις της ποιότητας στις υπηρεσίες υγείας.
- Η έννοια του κόστους ποιότητας.
- Ιστορική αναδρομή της ποιότητας: Επιθεώρηση, έλεγχος, διασφάλιση και διοίκηση ολικής ποιότητας.
- Διάκριση και κατηγοριοποίηση των συστημάτων διοίκησης της ποιότητας.
- Σύγχρονες μεθοδολογικές επισημάνσεις για την υλοποίηση και την χρηματοδότηση της ποιότητας στην υγεία.

2. Συστήματα Διοίκησης Ποιότητας και Ασφάλειας με Εφαρμογή στον Τομέα της Υγείας

- Η δραστηριότητα της τυποποίησης: Φορείς τυποποίησης & επίπεδα τυποποίησης.
- Πρότυπα Ποιότητας & Ασφάλειας: Συστήματα Ποιότητας & Ασφάλειας, ο υποχρεωτικός τομέας των συστημάτων ποιότητας και ασφάλειας.
- Οδηγίες νέας κατεύθυνσης και σημάνσεις προϊόντων (CE).
- Αναλυτική παρουσίαση της σειράς προτύπων ΕΛΟΤ EN ISO 9000:2000 με έμφαση στο πρότυπο ΕΛΟΤ EN ISO 9001:2000.
- Τύποι Επιθεώρησης και Πιστοποίηση: Επιθεώρηση τρίτου μέρους, φορείς πιστοποίησης, διαδικασία πιστοποίησης, δαπάνες πιστοποίησης και η σημασία της πιστοποίησης της ποιότητας στην υγεία.
- Διαπίστευση: Η έννοια της διαπίστευσης, αρχές διαπίστευσης και το Εθνικό Συμβούλιο Διαπίστευσης.
- Ενιαία ανάπτυξη και διαχείριση συστημάτων ποιότητας και ασφάλειας στην υγεία: Παραδείγματα οργανισμών παροχής υπηρεσιών υγείας στην Ελλάδα.

3. Ολική Ποιότητα και Διεθνείς Οργανισμοί Διοίκησης Ολικής Ποιότητας στην Υγεία

- Εισαγωγή στην Διοίκησης Ολικής Ποιότητας: εννοιολογικός προσδιορισμός, η συνεχής βελτίωση, η έννοια των κύκλων ποιότητας.
- Βραβεία ποιότητας: δομή και κριτήρια βραβείων ποιότητας, τα βραβεία ως συστήματα αυτο-αξιολόγησης υγειονομικών οργανισμών, Ευρωπαϊκό Βραβείο Ποιότητας (European Quality Award), Αμερικάνικο Βραβείο Ποιότητας (Malcolm Baldrige Quality Award).
- Επισκόπηση των διεθνών οργανισμών για την διοίκηση της ποιότητας στην υγεία: National Institute of Clinical Excellence (NICE), Commission for Health Improvement (CHI), Institute for Healthcare Improvement (IHI), National Consortium for Healthcare Process Excellence (NCHPE), National Committee for Quality Assurance (NCQA), Joint Commission on Accreditation of Healthcare Organizations (JCAHO)

4. Σύνδεση της Διοίκησης Ποιότητας με τις Πολιτικές Υγείας

- Σύνδεση Συστημάτων Ποιότητας με τον Επιχειρησιακό Σχεδιασμό: Ενσωμάτωση συστημάτων Διοίκησης της Ποιότητας & Ασφάλειας στον Επιχειρησιακό Σχεδιασμό.
- Σύνδεση Συστημάτων Ποιότητας & πληροφορικής της υγείας: Παράλληλη ανάπτυξη πληροφοριακών συστημάτων & συστημάτων Διοίκησης της Ποιότητας.
- Σύνδεση Συστημάτων Ποιότητας με τις Προμήθειες: Διεργασία προμηθειών, σχέση προμηθευτών και νοσοκομείου, τεχνικές επιτροπές για τις προμήθειες στην υγεία.
- Μελέτες εφαρμογής και παρουσίαση εγχειριδίων διαχείρισης της ποιότητας, οι βασικές διεργασίες & διαδικασίες ποιότητας για τον χώρο του Νοσοκομείου.

- Παραδείγματα εφαρμογής των Εργαλείων (Διοικητικών & Ελέγχου) Ποιότητας.

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

BOHIGAS L. & HEATON C., *Methods for external evaluation of health care institutions*, *International Journal for Quality in Health Care*, 12(3), 231 – 238, 2000

CRAGO M., *Keeping Current - Medicare Service Pushes Certification to ISO 9001*, *QUALITY PROGRESS*, 35 (3), 2002

CRAGO M. & ILLON R., *Healthcare Process Management Quality and ISO 9000, Part I. Infusion Magazine*, *National Home Infusion Association (NHIA)*, 8(4), 2002

ΔΕΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ ΚΩΣΤΑΣ Ν., «*Διοίκηση Ολικής Ποιότητας*», Αθήνα, 1997

ΚΥΡΙΟΠΟΥΛΟΣ Γ., Χ. ΛΙΟΝΗΣ, Κ. ΣΟΥΛΙΩΤΗΣ, Γ. ΤΣΑΚΟΣ, *Η Ποιότητα στις Υπηρεσίες Υγείας*, ΕΚΔ. ΘΕΜΕΛΙΟ / Κοινωνία και Υγεία, 2004

SILA I. & EBRAHIMPOUR M., *An Investigation of the total quality management survey based research published between 1989 and 2000: A literature Review*, *International Journal of Quality and Reliability Management*, 19(7), 902-970, 2002

ΤΣΙΟΤΡΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Δ., «*Βελτίωση Ποιότητας*», ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΥΓ. ΜΠΕΝΟΥ, Αθήνα, 1995

WENSING M. & ELWYN G., *Improving the quality of health care Methods for incorporating patients' views in health care*, *BMJ*, 326, 877 – 879, 2003

ΚΔΥΥ-Μ04.3: ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η μεθοδολογική προσέγγιση και παρουσίαση των δυνατοτήτων όσο και των συγκεκριμένων εφαρμογών της πληροφορικής στον πολύπλοκο τομέα υγείας.

Ειδικοί στόχοι:

Ειδικοί στόχοι του μαθήματος αποτελούν η ευαισθητοποίηση και η κατανόηση του σημαντικού ρόλου της πληροφορικής υγείας στην διοίκηση υπηρεσιών υγείας καθώς και η εξοικείωση με τις εφαρμογές της Πληροφορικής στις Υπηρεσίες Υγείας καθώς η ανάπτυξη δεξιοτήτων στην εισαγωγή και διαχείριση στην διοίκηση πληροφοριακών υποδομών στις Μονάδες Υγείας.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγικές παρατηρήσεις

- Η Μονάδα Υγείας στη Κοινωνία της Πληροφορίας.
- Ηλεκτρονική Διοίκηση και επικοινωνία στις Μονάδες Υγείας.

2. Ολοκληρωμένα Πληροφοριακά Συστήματα Νοσοκομείων -ΟΠΣΝ

- Υποσυστήματα, Εφαρμογές, Λειτουργίες σε ένα ΠΣΝ,
- Αρχιτεκτονικές ΟΠΣΝ, Λειτουργικές και τεχνολογικές απαιτήσεις,
- Μεθοδολογία προσδιορισμού δικαιωμάτων πρόσβασης σε ένα ΟΠΣΝ,
- ΟΠΣΝ στην ελληνική αγορά,
- Θέματα παρακολούθησης της λειτουργίας ενός ΟΠΣΝ.

3. Κωδικοποιήσεις και Ιατρικά Πληροφοριακά Συστήματα.

- Το Ζήτημα της Διασυνδεσιμότητας στις Πληροφοριακές Υποδομές των Μονάδων Υγείας.
- Ιατρικός Φάκελος / Επίπεδα αυτοματοποίησης.
- Συστήματα Εμπειρογνώμονες και Συστήματα Λήψης Απόφασης για διάγνωση, θεραπεία και νοσηλευτική πρακτική.

4. Ιατρικές εικόνες και Βιοϊατρική τεχνολογία.

- Τύποι Ιατρικών εικόνων, Χαρακτηριστικά Ιατρικών εικόνων,
- Επεξεργασία βιοσημάτων και βιολογικών εικόνων,
- Συστήματα Ψηφιακής Αρχαιοθέτησης και Διαχείρισης Ιατρικών Εικόνων,
- Βιοϊατρική Τεχνολογία και Πληροφοριακά Συστήματα.

5. Υπηρεσίες Τηλεματικής στις Μονάδες Υγείας.

- Τηλεκπαίδευση,
- Βασικές Εφαρμογές της Τηλεϊατρικής (Τηλεδιάγνωση, Τηλεσυμβουλευτική, Τηλεχειρουργική),
- Εφαρμογές Τηλεϊατρικής υποστήριξης στην Πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας.

6. Ηλεκτρονική Υγείας (e-Health)

- Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες Υγείας.
- Κρίσιμα θέματα στην πορεία προς την Ηλεκτρονική Υγεία.

7. Θέματα Ασφάλειας Π.Σ και δεδομένων

- Ασφάλεια Πληροφοριακών συστημάτων υγείας και ασφάλεια προσωπικών δεδομένων από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ / ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

I. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ, *Πληροφοριακά Συστήματα Υγείας*, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗ, 2002

I. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ, Α. ΚΑΣΤΑΝΙΑ, Χ. ΠΙΕΡΡΑΚΟΥ *Στατιστική Επεξεργασία Δεδομένων στην Υγεία*, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗ, 2003

E. J. GOMEZ- FRANCISCO DEL POZO - J.J. VAQUERO - M *Telemedicine & Hospital Information Systems*. Teresa Arredondo, University of Athens, 1996

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΤΑΣ, *Πληροφορική Υγείας*, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ, 1989

TEMPLETON A., *Digital image management networks: Current Status*, Radiology, 169, 193-201, 1988

STEAD W. - HAMMOND W., *Computer - based medical records: The center-piece of TMR*, M.D. Computing, 5(5), 48-59, 1988

R. H. SPRAGUE, JR. - B. C. MCNURLIN, *Information Systems Management in Practice*, Prentice Hall International, 1993

R.A. FROST, *Introduction to Knowledge Base Systems*, Collins Books, 1986

D. SOTIRIOU, *The Greek Telemedicine Programme*, First International Conference on Medical Aspects of Telemedicine, Tromso, 1993

M. H. WILLIAMS ET AL., *Evaluating Greek Telemedicine Services*, MIE' 94 Conference, Lisbon, 1994

COIERA E., *Guide to Medical Informatics*, 1999

RUSS J. C., *The Image Processing Handbook*, CRC PRESS, 1994

Handbook of Medical Informatics, VAN BEMMEL, J.H. AND MUSEN M.A., BOHN STAFLEU Van Loghum, 1997

ΚΔΥΥ-Μ04.4: ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός είναι η μεθοδολογική παρουσίαση στατιστικών τεχνικών λήψης αποφάσεων. Συγκεκριμένα θα δοθεί έμφαση στη διαδικασία ελέγχου, μετασχηματισμού και περιγραφικής παρουσίασης των δεδομένων αφενός και αφετέρου στην χρήση τεχνικών ανάλυσης των δεδομένων και ερμηνεία των Στατιστικών αποτελεσμάτων που προκύπτουν με τη χρήση του στατιστικού πακέτου SPSS.

Στόχος είναι η εξοικείωση με ποσοτικές μεθόδους και πρότυπα λήψης αποφάσεων.

Ειδικοί στόχοι:

- Κατανόηση των βασικών εννοιών στη λήψη αποφάσεων
- Εξοικείωση με τις μεθοδολογίες στατιστικής λήψης αποφάσεων
- Εξοικείωση με τις μεθοδολογίες περιγραφικής παρουσίασης δεδομένων
- Εξοικείωση με τις μεθοδολογίες και τεχνικές της επαγωγικής στατιστικής και του τρόπου συμβολής τους στη λήψη αποφάσεων

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**1. Εισαγωγή στη Στατιστική Λήψη Αποφάσεων**

- Εισαγωγή στη Λήψη Αποφάσεων. Εφαρμογή Μεθοδολογιών Στατιστικής Λήψης αποφάσεων στη Δημόσια Διοίκηση.

2. Εισαγωγή στο Στατιστικό πακέτο SPSS**3. Στατιστική Παρουσίαση Δεδομένων**

- Παρουσίαση δεδομένων και Στατιστικοί έλεγχοι Δεδομένων: Πίνακες Συχνότητας, Διαγράμματα Ελέγχου κ.λπ.
- Στατιστικά Μέτρα
- Διαγράμματα
- Πίνακες Παρουσίασης
- Αναφορές

4. Στατιστική Συμπερασματολογία με χρήση του SPSS

- Έλεγχοι κανονικότητας
- Εκτίμηση μέσου
- Εκτίμηση διαστήματος εμπιστοσύνης για το μέσο
- Έλεγχος μέσης τιμής
- Έλεγχοι ανεξαρτησίας δύο μεταβλητών
- Έλεγχος συμφωνίας ή ασυμφωνίας δύο μεταβλητών

- Έλεγχοι δύο μέσων τιμών: Παραμετρικές και μη παραμετρικές διαδικασίες
- One Way Analysis of Variance Ανάλυση Διασποράς
- Πίνακας Συσχέτισης δύο μεταβλητών. Συντελεστές συσχέτισης. Γραμμική παλινδρόμηση.

5. Μελέτη Περίπτωσης

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ / ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΓΝΑΡΔΕΛΛΗΣ, *Εφαρμοσμένη Στατιστική*, Εκδόσεις Παπαζήση, 2003

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΓΝΑΡΔΕΛΛΗΣ, *Ανάλυση Δεδομένων με το SPSS 14.0 for Windows*, Εκδόσεις Παπαζήση 2006

ΒΑΣΙΛΗΣ ΓΙΑΛΑΜΑΣ, *Στατιστικές τεχνικές και εφαρμογές στις επιστήμες της αγωγής*, Εκδόσεις Πατάκη 2005

Ott Lyman, *An introduction to statistical methods and data analysis*, PWS – KENT, 1988

MARIJA J. NORUSIS, *SPSS 14.0 Guide to Data Analysis*, Prentice Hall, Inc. 2005

SOKAL R., ROHLF J., *BIOMETRY*, Freeman 1995

DRAPER N.R., SMITH H., *Applied Regression Analysis*, Wiley 1966

D. C. MONTGOMERY, *Design and Analysis of Experiments*, Εκδόσεις John Willey & Sons, 1995

I. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ, Α. ΚΑΣΤΑΝΙΑ, Χ. ΠΙΕΡΡΑΚΟΥ, *Στατιστική Επεξεργασία Δεδομένων στην Υγεία*, Εκδόσεις Παπαζήση, 2003

ΚΟΥΥΒΑ, ΜΑΧΑΙΡΑ, [Εισαγωγή στη Στατιστική θεωρία και Ασκήσεις](#), Εκδόσεις Ζήτη, 1999

DOWDY, SHIRLEY, [Statistics for Research](#) 1993

ΧΑΤΖΗΠΑΝΤΕΛΗΣ, *Ανάλυση Δεδομένων με τη Βοήθεια Στατιστικών πακέτων*, Εκδόσεις Ζήτη, 1998

ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η Ειδική Φάση Σπουδών περιλαμβάνει τόσο θεωρητική όσο και εφαρμοσμένη εκπαίδευση η οποία έχει στόχο την καλλιέργεια και ενίσχυση των γλωσσικών γνώσεων και δεξιοτήτων των μελλοντικών στελεχών της Κοινωνικής Διοίκησης ώστε να αντεπεξέρχονται με αποτελεσματικότητα και δυναμισμό στα εργασιακά τους καθήκοντα. Σκοπός του μαθήματος είναι η κάλυψη ειδικών γλωσσικών δεξιοτήτων επαγγελματικού τύπου σε θέματα που άπτονται των γνωστικών αντικειμένων του Τμήματος.

Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση του πνεύματος της άμιλλας και της συνεργασίας λόγω της αυξημένης πολυπλοκότητας των θεμάτων που καλούνται να διαχειριστούν μέσω ομαδικών δραστηριοτήτων, όπως είναι οι τεχνικές διαπραγματεύσεων, η επίλυση συγκρούσεων και θέματα που άπτονται του επαγγελματικού πεδίου των στελεχών της Κοινωνικής Διοίκησης. Οι επικοινωνιακές αλλά και κοινωνικές δεξιότητες είναι βασικά στοιχεία για την επαφή τους με το κοινό, κάτι που καθιερώνει τις γλωσσικές δεξιότητες ως απαραίτητο εργαλείο για τη διεκπεραίωσή τους. Η Διοίκηση των Υπηρεσιών Υγείας απαιτεί διαφορετικά γλωσσικά πλαίσια στα οποία πρέπει να κινείται το στέλεχος και τα οποία απαιτούν γλωσσική εγρήγορση, και ευελιξία ώστε να είναι αποτελεσματικά ως προς την εφαρμογή της πολιτικής για την υγεία στη χώρα μας, με βασικό στόχο την ικανοποίηση των αναγκών των πολιτών.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η Διοίκηση των Υπηρεσιών Υγείας και των Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής είναι κάποιιοι από τους άξονες τα θέματα των οποίων χρησιμοποιούν οι διδάσκοντες στη ξένη γλώσσα και στοχεύουν σε ένα διττό ρόλο:

1. στην καλλιέργεια δεξιοτήτων γραπτής επικοινωνίας:

- με μεταφραστική άσκηση (ευθεία και αντίστροφη) κειμένων από πρωτότυπες πηγές.
- με την ανάπτυξη γλωσσικών δεξιοτήτων προφορικής και γραπτής επικοινωνίας επαγγελματικού τύπου όπως σύνταξη αίτησης, ανακοίνωσης, περίληψης, αναφοράς, πρακτικών, ενημερωτικών δελτίων.
- με την εξοικείωση των σπουδαστών/τριών με βασικές έννοιες και όρους του χώρου της Υγείας, της Κοινωνικής Πρόνοιας και των Νοσοκομειακών Μονάδων.

2. στην καλλιέργεια δεξιοτήτων προφορικής επικοινωνίας:

- με διαδραστικές ασκήσεις μέσα σε μικρές ή μεγαλύτερες ομάδες με στόχο την ανάπτυξη της έκφρασης.
- με προσομοίωση συνεντεύξεων με στόχο τη μορφοποίηση κοινωνικών δεξιοτήτων.

- με ασκήσεις προσομοίωσης στις τεχνικές διαπραγματεύσεων με στόχο την ανάπτυξη επικοινωνιακών δεξιοτήτων.
- με παρουσιάσεις ειδικών θεμάτων με στόχο τη διαχείριση της πληροφορίας.
- με δημόσιες σχέσεις και πρακτικά παραδείγματα συνεντεύξεων και παρουσιάσεων.

Αναλυτικότερα, τα θεματικά πεδία από τα οποία καλλιεργείται τόσο ο γραπτός όσο και ο προφορικός λόγος αντλούνται από την παρακάτω θεματολογία:

1. Ορολογία Διοικητικών Θεσμών.
2. Οργάνωση Νοσοκομειακών μονάδων.
3. Οικονομική Ορολογία.
4. Αρχές Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας.
5. Συμπλήρωση Τεχνικών Δελτίων.
6. Διαχείριση Κοινοτικών Προγραμμάτων.
7. Κοινωνική Πολιτική και Ευρωπαϊκή Ένωση.
8. Δικαιώματα Ασθενών.
9. Οι Δημόσιες Σχέσεις ως Μέσο Επικοινωνίας.
10. Νοσοκομειακή και Ιατρική Ορολογία.
11. Κοινοτικά προγράμματα και Κοινοτικές Οδηγίες.
12. Τεχνικές Διαπραγματεύσεων.
13. Επαφές με το Κοινό.

III. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Αξιοποιείται η ξενόγλωσση βιβλιογραφία που χρησιμοποιείται για το σύνολο των μαθημάτων του Τμήματος. Η βασική ορολογία για κάθε θεματικό πεδίο αποδελτιώνεται από τον Τύπο, τους διεθνείς διαδικτυακούς τόπους και τις Ευρωπαϊκές και Διεθνείς Επίσημες Εκδόσεις και χρησιμοποιείται ως αυθεντικό υλικό προς επεξεργασία. Ταυτόχρονα, χρησιμοποιούνται τα ηλεκτρονικά αρχεία Υπουργείων τα οποία έχουν άμεση σχέση με την Υγεία και την Κοινωνική Πρόνοια.

Β΄ ΚΥΚΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ & ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΩΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΩΝ

Η διαδικασία παρουσίασης των εκθέσεων πρακτικής άσκησης αποβλέπει στην παροχή δυνατότητας παρουσίασης και υποστήριξης του έργου και των εμπειριών πρακτικής εκπαίδευση και η αξιολόγηση αυτής. Επιπροσθέτως η παρουσίαση-υποστήριξη αυτής αναλαμβάνει έναν επιπρόσθετο εκπαιδευτικό-μαθησιακό χαρακτήρα για τους συμμετέχοντες σπουδαστές.

II. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΩΝ

Οι σπουδαστές καταθέτουν στον προβλεπόμενο από τον Κανονισμό Σπουδών χρόνο την Έκθεση Πρακτικής και την παρουσιάζουν-υποστηρίζουν ενώπιον της διμελούς επιτροπής στην ημερομηνία και ώρα που έχει ορισθεί από τον επιστημονικό υπεύθυνο του Προγράμματος. Κατά την διάρκεια της υποστήριξης της Έκθεσης Πρακτικής οι σπουδαστές δύνανται και οφείλουν να συμμετέχουν ενεργά.

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ**I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΩΝ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ**

Τα Σεμινάρια Εξειδίκευσης της Ειδικής Φάσης Σπουδών πραγματοποιούνται μετά το πέρας της Πρακτικής Εκπαίδευσης των σπουδαστών / στριών. Βασικός σκοπός των σεμιναρίων εξειδίκευσης είναι η περαιτέρω εμπάθυνση και εμπλουτισμός γνώσεων σε επιμέρους θεματικά πεδία, αντικείμενα και διστάσεις των δύο βασικών μαθημάτων που προηγήθηκαν στον Α΄ Κύκλο Ειδικής Φάσης μέσα από την ενεργό συμμετοχή των σπουδαστών, η οποία συνίσταται στην εκπόνηση ομαδικών εργασιών, στην παρουσίαση και υποστήριξη αυτών και στη συμμετοχή στην διαδικασία μαθησιακά προσανατολισμένου επιστημονικού διαλόγου που προκύπτει.

Ειδικοί στόχοι:

- Η παροχή δυνατότητας ενισχυτικής διδασκαλίας από τους διδάσκοντες πάνω σε κρίσιμα σημεία του διδακτικού αντικειμένου του μαθήματος
- Η εξοικείωση στην εφαρμογή επιστημονικών μεθόδων στην εκπόνηση εργασιών και μελετών και στην υποστήριξη αυτών
- Η καλλιέργεια σύγχρονων στάσεων και η ενίσχυση πνεύματος συνεργασίας μεταξύ των σπουδαστών καθώς επίσης η ανάπτυξη επικοινωνιακών δεξιοτήτων και μέσα από την «από κοινού» ανάληψη γραπτών εργασιών
- Η εξοικείωση στη χρήση ειδικού λογισμικού και πολυμέσων για την συγγραφή και την παρουσίαση των εργασιών.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΩΝ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ

Με το πέρας του Α΄ Κύκλου Ε.Φ. ανατίθεται στους σπουδαστές/στριες η εκπόνηση μικρών εργασιών (μέχρι 5.000 λέξεις), τις οποίες υποστηρίζουν κατά τη διάρκεια του Β΄ Κύκλου Ειδικής Φάσης στα Σεμινάρια Εξειδίκευσης. Κάθε σπουδαστής αναλαμβάνει ή συμμετέχει σε μία εργασία στα δύο προεπιλεγμένα Σεμινάρια., που εντάσσονται στο πλαίσιο ευρύτερης μελέτης εφαρμογής ζητημάτων που αποτελούν αντικείμενο πολιτικής στα πεδία εξειδίκευσης του τμήματος.

Τα Σεμινάρια που έχουν προεπιλεγεί και προσδιορισθεί για το παρόν Πρόγραμμα είναι:

«ΚΔΥΥ-Σ01.2: ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ»

«ΚΔΥΥ-Σ01.3: ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝΤ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ»

Σημαντικά σημεία αυτής της διαδικασίας αποτελούν:

- Ο προσδιορισμός των ευρύτερων θεμάτων, ως πεδίων εργασιών, καθώς και ο ακριβής τίτλος των εργασιών στην κατεύθυνση μιας ολοκληρωμένης μελέτης ή έρευνας, που αφορά έκαστο Σεμινάριο του προγράμματος σπουδών του τμήματος, θα γίνει από τον/τους διδάσκοντες, σε συνεργασία με τον Επιστημονικό Υπεύθυνο, όπου θα συνεκτιμηθούν οι επίκαιρες ανάγκες και τα αναδυόμενα από την τρέχουσα εκπαιδευτική διαδικασία σημεία και θέματα, ως επιστημονικά

ενδιαφέροντα και πρακτικά χρήσιμα και σημαντικά προς μελέτη και περαιτέρω διερεύνηση.

- Η ανάθεση και η ανακοίνωση αυτών στους Σπουδαστές θα ακολουθήσει δέκα ημέρες πριν τη λήξη του Α΄ Κύκλου Ε.Φ. από τον επιστημονικό υπεύθυνο τμήματος σε συνεργασία με τους διδάσκοντες.
- Η εκπόνηση των μικρών εργασιών και παρακολούθηση της προετοιμασίας των εργασιών από τον/τους διδάσκοντες, στη βάση συγκεκριμένου προγράμματος και χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των εργασιών, όπου οι σπουδαστές πραγματοποιούν δίωρες προπαρασκευαστικές συναντήσεις με τους επιβλέποντες τουλάχιστον μια φορά το μήνα ανάλογα με τις ανάγκες του κάθε προγράμματος
- Η Παρουσίαση και υποστήριξη των εργασιών κατά τη διάρκεια των σεμιναρίων παρουσία του διδάσκοντος και του συνόλου των σπουδαστών, στη βάση ενός προγράμματος παρουσιάσεων που υποβάλλει ο διδάσκων έγκαιρα στο επιστημονικό υπεύθυνο.
- Επισημαίνεται ότι η παρουσία και η ενεργός συμμετοχή των υπολοίπων σπουδαστών στην διαδικασία του επιστημονικού διαλόγου που ακολουθεί την παρουσίαση-υποστήριξη κάθε εργασίας κρίνεται όχι μόνο ενδεδειγμένη αλλά ως στοιχείο μαθησιακής και αξιολογικής διαδικασίας σχεδόν επιβεβλημένη.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

ΚΔΥΥ-Ε02.1: ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΘΕΜΑΤΑ MANAGEMENT ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Ο σκοπός αυτής της διδακτικής ενότητας συνίσταται στο να δοθεί η δυνατότητα πραγματοποίησης διαλέξεων, στρογγυλών τραπεζών με αντικείμενο επίκαιρα και σημαντικά για τον επιστημονικό και δημόσιο διάλογο θέματα. Επιπροσθέτως δύναται η δυνατότητα συνδυασμού αυτών με την πραγματοποίηση ενημερωτικών επισκέψεων σε συναφείς με τα αντικείμενα εκπαίδευσης φορείς και οργανισμούς συνοδεία και συντονισμό του επιστημονικού υπεύθυνου ή/και διδασκόντων του προγράμματος.

**ΚΔΥΥ-Μ02.2: ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΥΥ& ΚΑ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΥΓΕΙΑΣ - ΠΡΟΝΟΙΑΣ****I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

Το Ε. Π. «Υγεία-Πρόνοια» που είναι προσανατολισμένο στην εξυπηρέτηση βασικών επιλογών κοινωνικής πολιτικής της χώρας και κυρίως στην εξυπηρέτηση των στόχων της μεταρρύθμισης του Εθνικού Συστήματος Υγείας και της εθνικής πολιτικής για την Υγεία και την Πρόνοια στην Ελλάδα στοχεύει στην:

- Ανάπτυξη της Δημόσιας Υγείας και βελτίωση της Υγείας και της Κοινωνικής Προστασίας του πληθυσμού.
- Αναβάθμιση της ποιότητας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών Υγείας και Πρόνοιας.
- Ενίσχυση της αυτοδυναμίας των Περιφερειών , με την άρση των περιφερειακών ανισοτήτων στην κατανομή και παροχή υπηρεσιών υγείας και κοινωνικής φροντίδας.
- Άμβλυνση των κοινωνικών ανισοτήτων και καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού σε σχέση με την παροχή υπηρεσιών υγείας και πρόνοιας στους πολίτες.
- Σημαντική βελτίωση του επιπέδου ικανοποίησης των πολιτών από την παροχή υπηρεσιών υψηλών προδιαγραφών που είναι φιλικές προς τους χρήστες και προσιτές σε όλους.

Οι στόχοι αυτοί εναρμονίζονται πλήρως με τους βασικούς στόχους της εθνικής αναπτυξιακής πολιτικής, τη στρατηγική και τις βασικές επιδιώξεις του Σχεδίου Ανάπτυξης 2000-2006 και εντάσσονται στον Άξονα Προτεραιότητας IV «Βελτίωση Ποιότητας Ζωής και Περιβάλλοντος».

Ειδικοί στόχοι:

Ειδικότερα το εργαστήριο προσανατολίζεται και στοχεύει:

- Στην απόκτηση γνώσεων και πληροφοριών που αφορούν τις παρεμβάσεις στον Τομέα της Υγείας συγκεκριμένα σε:
 - Ανάπτυξη της Δημόσιας Υγείας
 - Ανάπτυξη της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας
 - Εκσυγχρονισμό των νοσοκομείων
 - Σχεδιασμό και ανάπτυξη νέων υπηρεσιών
 - Δημιουργία ολοκληρωμένων συστημάτων (ΟΣΥ) κατά Περιφέρεια
 - Εισαγωγή σύγχρονων μορφών διοίκησης και οικονομικής διαχείρισης
 - Διαμόρφωση ενός σύγχρονου νομοθετικού πλαισίου λειτουργίας του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα υπηρεσιών υγείας
 - Άσκηση αποτελεσματικού ελέγχου στην παροχή υπηρεσιών υγείας
 - Ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού
- Στην απόκτηση γνώσεων και πληροφοριών που αφορούν τις παρεμβάσεις στον Τομέα της Πρόνοιας συγκεκριμένα σε:
 - Εκσυγχρονισμό της λειτουργίας των φορέων που παρέχουν υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας.

- Πρόληψη της περιθωριοποίησης και του κοινωνικού αποκλεισμού ατόμων και ομάδων του πληθυσμού
- Ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού
- Στην κατανόηση της στρατηγική επίτευξης των στόχων του Ε.Π. «Υγεία-Πρόνοια», η οποία προβλέπει την υλοποίηση δράσεων που εντάσσονται στους ακόλουθους Άξονες Προτεραιότητας:
 - Άξονας Προτεραιότητας 1 : «Υγεία»
 - Άξονας Προτεραιότητας 2 : « Ψυχική Υγεία»
 - Άξονας Προτεραιότητας 3 : « Πρόνοια»
 - Άξονας Προτεραιότητας 4 : « Ανθρώπινοι Πόροι»

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1^η Ενότητα:

- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Υγείας –Πρόνοιας
- Συμπλήρωμα Προγραμματισμού
- Διατάξεις Εφαρμογής
- Στρατηγική και Στόχοι Ε.Π. –Δημοσιότητα
- Άξονες , Μέτρα, Δράσεις
- Διαδικασίες και Κριτήρια Ένταξης

2^η Ενότητα:

- Επιλεξιμότητα Πράξεων και Δαπανών
- Έλεγχοι
- Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα
- Τεχνικά Δελτία Έργων / Υποέργων για ΕΤΠΑ και ΕΚΤ (με πρακτική εξάσκηση)

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Η παρουσίαση και η ανάπτυξη των επιμέρους ενοτήτων θα γίνει στη βάση Ειδικών Φακέλων και κατάλληλα διαμορφωμένου Διδακτικού Υλικού από έκαστο των Διδασκόντων, οι οποίοι προέρχονται και αποτελούν στελέχη της Διαχειριστική Αρχής του ΥΥ& ΚΑ.. Επισημαίνεται ότι το διδακτικό υλικό θα διανεμηθεί στους Σπουδαστές.

ΚΔΥΥ-Ε03.3: ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Σκοπός του εργαστηρίου είναι να παρουσιαστούν και να αναλυθούν συγκεκριμένες περιπτώσεις από τη διοικητική εμπειρία, που αναδεικνύουν προβλήματα που αντιμετωπίζονται κατά την άσκηση της διοικητικής δράσης στο τομέα της Υγείας. Το εργαστήριο πραγματοποιείται σε συνεργασία με το Συνήγορο του Πολίτη.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Από το πλήθος θεμάτων και πρακτικών εμπειριών ενδεικτικά αναφέρονται:

- Σχέσεις Κράτους - Πολίτη
- Ποιότητα ζωής
- Ανθρώπινα Δικαιώματα και Διοίκηση
- Προστασία δικαιωμάτων των ασθενών
- Ιατρική Ευθύνη
- Πρόσβαση ασθενούς και τρίτων στον ιατρικό φάκελο
- Αποασυλοποίηση – Ψυχιατρική μεταρρύθμιση

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Η παρουσίαση και η ανάπτυξη των επιμέρους ενοτήτων θα γίνει στη βάση Ειδικών Φακέλων και κατάλληλα διαμορφωμένου Διδακτικού Υλικού από έκαστο των Διδασκόντων, οι οποίοι προέρχονται και αποτελούν στελέχη του Συνηγόρου Υγείας. Επισημαίνεται ότι το διδακτικό υλικό θα διανεμηθεί στους Σπουδαστές.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ MANAGEMENT ΥΓΕΙΑΣ

ΚΔΥΥ-Ε03.1: ΔΗΜΟΣΙΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ MANAGEMENT ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Βασική επιδίωξη και σκοπός του εργαστηρίου είναι η εφαρμογή των γνώσεων, των καινοτόμων τεχνικών και μεθοδολογιών καθώς και των σύγχρονων εργαλείων που έχουν αναλυθεί και έχουν αποκτηθεί στο συναφές μάθημα «Δημόσιο Μάνατζμεντ και Πολιτική Υγείας». Επιπροσθέτως επιδιώκεται μέσω της δοκιμασίας στην εφαρμογή ανάπτυξης στρατηγικής ενός επιλεγμένου οργανισμού ή υπηρεσίας υγείας να οδηγήσει η εργαστηριακή μορφή μαθησιακής διαδικασίας τόσο στην εμπέδωση όσο και στον εμπλουτισμό γνώσεων και τεχνικών καθώς και στην σταθεροποίηση αλλά και στην περαιτέρω ανάπτυξη νέων διοικητικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων.

Επίσης σκοπός του εργαστηρίου είναι να εξοικειώσει τους σπουδαστές με την καθημερινή πρακτική στο πεδίο της λειτουργίας και διαχείρισης των βασικών θεσμών και δομών του συστήματος υγείας, αξιοποιώντας περαιτέρω τις ήδη αποκτηθείσες εμπειρίες των Σπουδαστών στο πλαίσιο της τετράμηνης Πρακτικής Άσκησης.

Ειδικοί στόχοι:

Οι ειδικοί στόχοι του εργαστηρίου συναρτώνται άμεσα με την εξοικείωση και την δοκιμασία εφαρμογής τεχνικών, μεθοδολογιών, όσο και με την ανάπτυξη και εφαρμογή σύγχρονων εργαλείων κατά την διάρκεια της ροής των επιμέρους φάσεων του εργαστηρίου. Από την αναλυτική παρουσίαση του αντικειμένου του εργαστηρίου είναι πρόδηλο πλέον, και αναμένεται από τους Σπουδαστές, ότι θα επιδείξουν μία αυξημένη δημιουργικότητα και ενεργό συμμετοχή κατά τη διάρκεια του συγκεκριμένου εργαστηρίου. Εκτός του ότι θα πρέπει να αναζητούν, να συλλέγουν, να επεξεργάζονται, να ταξινομούν τα αναγκαία στοιχεία, θα τους δοθεί η δυνατότητα να τα παρουσιάζουν και να αναπτύσσουν τις προτάσεις και τις ιδέες τους επί συγκεκριμένων βημάτων του γνωστικού πεδίου, ενίοτε αναλαμβάνοντας ρόλους και διαπραγματευόμενοι, και γενικά να εφαρμόσουν τεχνικές και μεθόδους ανάλυσης του Δημοσίου Στρατηγικού Μάνατζμεντ στις Υπηρεσίες Υγείας.

Προσδοκάται, εύλογα λοιπόν, με την εφαρμογή και εξάσκηση αυτών, να οδηγήσουν στην απόκτηση όλων εκείνων των δεξιοτήτων και ικανοτήτων επεξεργασίας και επίλυσης πολύπλοκων προβλημάτων ώστε να συμβάλλουν με τη σειρά τους στον εκσυγχρονισμό της δημόσιας πολιτικής στο πεδίο-τομέα υγείας και στη βελτίωση της λειτουργικής-διοικητικής ικανότητας (management capacity) των υπηρεσιών και οργανισμών υγείας.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

- Σύντομη ανασκόπηση των σημαντικών στοιχείων στρατηγικού μάνατζμεντ και της μεθοδολογίας του Balanced Scorecard

- Παρουσίαση της δομής και της ροής και του τρόπου λειτουργίας του εργαστηρίου
- Εφαρμογή μεθοδολογιών ανάπτυξης-διερεύνησης στρατηγικών στόχων (SWOT- Ανάλυση, Τεχνικές Brainstorming, ..)
- Διαμόρφωση και διατύπωση οράματος
- Επιλογή διαστάσεων ή προοπτικών προσέγγισης και ισορροπημένη διατύπωση στρατηγικών στόχων
- Διαμόρφωση στρατηγικού χάρτη
- Μετασχηματισμός στρατηγικών στόχων σε μετρήσιμα μεγέθη
- Ανάπτυξη συστήματος αριθμοδεικτών
- Καθορισμός μέσων και μέτρων υλοποίησης των μετρήσιμων στόχων
- Καθορισμός Υπευθυνοτήτων έργου
- Επικοινωνιακή πολιτική και τακτική κοινοποίησης και αποδοχής στρατηγικής

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Η βασική βιβλιογραφία για την επιστημονική τεκμηρίωση και θεμελίωση του Εργαστηρίου αναφέρεται στο προηγούμενο μάθημα του Α΄ Κύκλου «Δημόσιο Μάνατζμεντ και Πολιτική Υγείας».

Επιπροσθέτως για τις ανάγκες αυτού της εκπαιδευτικής διαδικασίας του Εργαστηρίου θα καταρτισθεί από τον διδάσκοντα ειδικός φάκελος με το διδακτικό υλικό που απαιτείται για την διασφάλιση μιας εύρυθμης ροής της μεθοδολογικά δομημένης εκπαιδευτικής διαδικασίας και την επίτευξη του μέγιστου δυνατού εκπαιδευτικού αποτελέσματος. Το υλικό αυτό πρέπει να παραδοθεί στον Επιστημονικό Υπεύθυνο του Τμήματος τουλάχιστον ένα μήνα πριν την έναρξη του εργαστηρίου.

ΚΔΥΥ-Ε03.2: ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΡΓΟΥ & ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΜΕ ΧΡΗΣΗ Ms PROJECT

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η απόκτηση δομημένης γνώσης σχετικά με τη διαχείριση έργων. Σήμερα, παρατηρείται μια διαρκής τάση για αναδιοργάνωση, ανάπτυξη και εκσυγχρονισμό του δημόσιου τομέα και των υπηρεσιών που παρέχει. Κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου αναλύονται όλες οι φάσεις ενός έργου, επιμέρους μέθοδοι προγραμματισμού, το κόστος και οι πόροι που είναι αναγκαίοι αλλά και οι τρόποι διενέργειας των απαιτούμενων ελέγχων.

Στόχος του εργαστηρίου είναι κατανόηση των μεθοδολογιών και τεχνικών διοίκησης έργου και η εξοικείωση των σπουδαστών με το σχεδιασμό, τον έλεγχο και την παρακολούθηση έργου μέσω του εργαλείου MS- Project.

Ειδικοί στόχοι:

Οι σπουδαστές μετά το τέλος των μαθημάτων θα πρέπει :

- να γνωρίζουν τις βασικές αρχές της Διοίκησης Έργου,
- να μπορούν να σχεδιάζουν και να προγραμματίζουν τις επιμέρους δραστηριότητες,
- να επιμερίζουν, να αναθέτουν και να ορίζουν χρονικά τα επιμέρους τμήματα ενός έργου
- να παρακολουθούν, να ελέγχουν και να διορθώνουν την πορεία υλοποίησης
- να εκπονούν αναφορές σχετικά με την εξέλιξη του έργου
- να γνωρίζουν τις δυνατότητες και τους περιορισμούς και να χειρίζονται επαρκώς το ανάλογο εργαλείο Microsoft Project.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

1. Εισαγωγή στη Διαχείριση Έργου

- Σχετικοί ορισμοί και έννοιες, χαρακτηριστικά έργου, κατηγορίες αποφάσεων που αφορούν τη διαχείριση έργων
- Στόχοι και κανόνες διαχείρισης έργων
- Έναρξη, επιλογή και προσδιορισμός στοιχείων έργου
- Στάδια του κύκλου ζωής ενός έργου
- Οργάνωση και ανάπτυξη έργου
- Παραδείγματα διαχείρισης έργων στην ελληνική δημόσια διοίκηση

2. Προγραμματισμός (με χρήση του MS- PROJECT)

- Στόχοι και περιορισμοί για την ανάπτυξη ενός έργου
- Διαχείριση γνώσης στον τομέα της διοίκησης έργου
- Προσδιορισμός δραστηριοτήτων

- Εκτίμηση διάρκειας και απαιτούμενων πόρων για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων του έργου
- Δημόσιος τομέας και προγραμματισμός έργων

3. Μέθοδοι χρονικού προγραμματισμού έργων (με χρήση του MS- PROJECT)

- Ανάπτυξη δικτύου έργου
- Μέθοδος Κρίσιμου Δρόμου (Critical Path Method – CPM)
- Μέθοδος PERT (Project Evaluation Review Technique)
- Διάγραμμα GHANNT
- Μέθοδοι προγραμματισμού έργων που αφορούν τη συγκεκριμένη εξειδίκευση των σπουδαστών

4. Κόστος και χρήση Πόρων έργου (με χρήση του MS- PROJECT)

- Άμεσο, έμμεσο και συνολικό κόστος έργου
- Χρονική κατανομή κόστους έργου
- Συμπίεση χρονικής διάρκειας δραστηριοτήτων
- Σχέση κόστους-χρονικής διάρκειας έργου
- Εξομάλυνση κατανομής πόρων
- Διαχείριση πολλαπλών έργων

5. Επιλογή και αξιολόγηση έργου

- Ανάλυση κόστους-οφέλους,
- Ανάλυση κόστους-αποτελεσματικότητας
- Πολυκριτηριακή αξιολόγηση

6. Έλεγχος Έργου

- Διοίκηση ολικής ποιότητας στη διαχείριση έργου
- Μέθοδοι αξιολόγησης έργων

7. Μελέτη περίπτωσης

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

RORY BURKE (Πρόλογος Σέργιος Λαμπρόπουλος), *Διαχείριση Έργου (Project Management – Τεχνικές Σχεδιασμού και Ελέγχου*, Εκδ. ΚΡΙΤΙΚΗ, 1η έκδοση, 2002

DAVIS TONY, *The relationship manager: the next generation of project management*, Burlington: Gower Publishing Company, 2003

Heerkens Gary R., *Project management*, New York: McGraw-Hill, 2002

LEVINE HARVEY A., *Practical project management: tips, tactics, and tools*, New York: John Wiley & Sons Inc., 2002

LEWIS JAMES P., *Project planning, scheduling and control: a hands-on guide to bringing projects in on time on budget*, 3rd ed. Toronto: McGraw-Hill, 2001

Α ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, *Διοίκηση-Διαχείριση Έργου*, Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών, 1999

Project Management: A Systems Approach to Planning, Scheduling, and Controlling,
Harold Kerzner Publisher: Wiley John & Sons, 1999

M. ΡΙΕΚΑΑΡ, *Evaluation of the application of the TNO method in service
companies*, TNO publication, 1990

Project Management: A Systems Approach to Planning, Scheduling, and Controlling,
Harold Kerzner Publisher: Wiley John & Sons, 1999

ΤΡΥΠΙΑ Μ., *Προγραμματισμός Έργων*, Εκδόσεις Παπαζήση, 1977

Microsoft Project, Εκδόσεις Κλειδάριθμος, 1998

ΚΛΥΥ-Ε03.3: ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΩΝ & ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Σκοπός του εργαστηρίου είναι να βελτιώσει τις διαπραγματευτικές ικανότητες των σπουδαστών, οι οποίοι θα έχουν τη δυνατότητα να:

- προβληματιστούν για την έννοια και τη σημασία της διαπραγμάτευσης
- να αναγνωρίσουν διαφορετικούς τρόπους προσέγγισης της διαπραγμάτευσης και να συζητήσουν κριτήρια επιλογής μεταξύ τους
- να αναλύσουν σημαντικές τεχνικές πτυχές της διαπραγμάτευσης
- να εξασκηθούν στην πρακτική εφαρμογή των συμπερασμάτων του εργαστηρίου

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

- **Εισαγωγική Άσκηση:** Άσκηση διαπραγμάτευσης σε μικρές ομάδες
- **Θεωρητικό πλαίσιο – Τρόποι Προσέγγισης:** Τρόποι προσέγγισης της διαπραγμάτευσης
- **Τέχνη της διαπραγμάτευσης**
- **Εξάσκηση:** Εξάσκηση στη διαπραγμάτευση - προετοιμασία και διεξαγωγή διαπραγμάτευσης

ΚΔΥΥ-Ε03.4: ΑΝΑΠΤΥΞΗ & ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΩΝ

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Σκοπός είναι η παρουσίαση των αναγκαίων τεχνικών και τεχνολογιών που χρησιμοποιούνται ως υπόβαθρο για την ανάπτυξη Ιστοτόπων, ικανών να παρέχουν την απαραίτητη λειτουργικότητα για την δημιουργία και υποστήριξη των δικτυακών υπηρεσιών καθώς και δικτυακών κοινοτήτων. Οι προδιαγραφές και οι μεθοδολογίες ανάπτυξης των sites αναδεικνύονται σε παράγοντες ποιότητας των θεμάτων επικοινωνίας και γενικότερης λειτουργίας των φορέων της Δημόσιας Διοίκησης για την επίτευξη της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

Στόχος είναι η κατανόηση με θεμάτων Σχεδιασμού Πλαισίου Πιστοποίησης Κυβερνητικών sites/ Πυλών. Θα δοθεί έμφαση σε εικαστικά και λειτουργικά θέματα, καθώς επίσης και σε θέματα διαθεσιμότητας, απόδοσης, ασφάλειας και χρόνου απόκρισης, παρέχοντας το κατάλληλο πλαίσιο διάδρασης του πολίτη / επιχείρησης με την Δημόσια Διοίκηση.

Ειδικοί στόχοι:

- Κατανόηση κριτηρίων ποιότητας ιστοσελίδων
- Ανάπτυξη ικανοτήτων αξιολόγηση ιστοσελίδων
- Εξοικείωση με εργαλεία ανάπτυξης ιστοσελίδων προκειμένου να αποκτήσουν γνώσεις και δεξιότητες για δημιουργία συντήρηση και επικαιροποίηση ιστοσελίδων.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

1. Εισαγωγή στα εργαλεία Δημιουργίας Ιστοσελίδων- FrontPage

- Τι είναι ο Παγκόσμιος Ιστός
- Τι είναι οι ιστοσελίδες και η γλώσσα HTML
- Διακομιστής Ιστού, τοποθεσία ιστού
- Αρχεία πολυμέσων σε ιστοσελίδες
- Εισαγωγή στην δημιουργία ιστοσελίδων
- Εργαλεία Δημιουργίας Ιστοσελίδων
- Βασικά χαρακτηριστικά του FrontPage

2. Βασικές μορφοποιήσεις ιστοσελίδων

- Δημιουργία τοποθεσίας ιστού με χρήση οδηγού,
- με χρήση προτύπου. Κενός ιστός.
- Διαχείριση ιστοσελίδων
- Εισαγωγή κειμένου, εισαγωγή αρχείου σε ιστοσελίδα,
- Βασικές μορφοποιήσεις
- Υπερσύνδεσμοι, σελιδοδείκτες

3. Εισαγωγή πολυμέσων

- Προσθήκη Εικόνας-Γραφικών
- Συνδυασμός κειμένου-εικόνας
- Εικόνα φόντου
- Σύνδεσμοι από εικόνα
- Εισαγωγή ήχου και κινούμενης εικόνας

4. Πίνακες - Πλαίσια - Φόρμες 1

- Δημιουργία και επεξεργασία πίνακα
- Εισαγωγή και διαχείριση πλαισίων
- Κοινόχρηστα περιγράμματα και γραμμές πλοήγησης
- Θέματα στο FrontPage
- Δημιουργία ενσωματωμένων φύλλων στυλ

5. Πίνακες – Πλαίσια – Φόρμες 2

- Δημιουργία διασυνδεδεμένων φύλλων στυλ
- Δημιουργία φόρμας με οδηγό φόρμας
- Δημιουργία φόρμας από την αρχή, εισαγωγή και επεξεργασία βασικών χειριστηρίων φόρμας
- Πρότυπα σελίδων με φόρμες

6. Προσθήκη Εφέ

- Διαχειριστής πινακίδας διαφημίσεων
- Μετρητής επισκέψεων
- Πλαίσιο κυλιόμενου κειμένου
- Κουμπιά αιώρησης
- Χρονοπρογραμματισμός εμφάνισης εικόνας
- Πίνακας περιεχομένων κ.λ.π.

7. Νέες τεχνολογίες στην ανάπτυξη

- Έμφαση στις τεχνολογίες/πρωτόκολλα πίσω από την υλοποίηση τρόπων επικοινωνίας (chat, forums) και E-democracy, e-government

III. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ / ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

Web Design with HTML, Microsoft Press

MANFRED KNOBLOCH, et al, *Web Design with XML: Generating Webpages with XML, CSS, XSLT and Format*

ΔΡ. ΣΠΥΡΟΣ ΣΥΡΜΑΚΕΣΗΣ, *Αλληλεπίδραση Ανθρώπου Υπολογιστή*

Αρχείο Έργων- Μελέτες ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α.

ALEX CHARALABIDIS, *The book of IRC : The ultimate guide to IRC*, 1999

J. KOMORN, *Chat...Chat...Chat*, 2000

Internet: The Complete Reference, Mc Graw Hill, 1999

C. LEWIS, *101 Essential Tips using the Internet*, Inc Dk Publishing, 1997

J. UDELL, *Practical Internet Groupware*, O'Reilly & Associates, 1999

E. ROSEN, *Personal Videoconferencing*, Manning Publications, 1996

ΕΥΑΓΓ. ΜΠΑΝΔΗΛΑ, *Το πρώτο Βιβλίο του Frontpage 2000*, Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών, 1999

Πλήρες Εγχειρίδιο του Frontpage 2000, Daniel. A. Tauber – Brenda Kieman – Mollie. E. Holzschlag, 1999

ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

I. ΣΚΟΠΟΣ & ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος στον β' κύκλο της Ειδικής Φάσης Σπουδών είναι η πρακτική πλέον επαφή των σπουδαστών με τη γλώσσα και η ολοκλήρωση της κάλυψης ειδικών γλωσσικών δεξιοτήτων επαγγελματικού τύπου σε θέματα που άπτονται των γνωστικών αντικειμένων του Τμήματος Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας. Η μεγαλύτερη έμφαση δίνεται στη σημασιολογική και διερευνητική διάσταση της γλώσσας μέσω μικρών εργασιών και πρακτικής εξάσκησης.

II. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η επαφή με την ξένη γλώσσα γίνεται με:

- στρατηγικές ανάπτυξης των γλωσσικών δεξιοτήτων μέσω του προγραμματισμού δραστηριοτήτων, της κατανόησης λήψης αποφάσεων και της επεξεργασίας ιδεών.
- περαιτέρω ανάπτυξη των γλωσσικών δεξιοτήτων προφορικής και γραπτής επικοινωνίας επαγγελματικού τύπου (παρουσίαση θέματος, αίτηση, ανακοίνωση, περίληψη, αναφορά, νόμοι, πρακτικά, ενημερωτικά δελτία).
- εμπάθυνση και ανάλυση θεματικών αντικειμένων του β' κύκλου της Ειδικής Φάσης Σπουδών και εκπόνηση εργασιών των σπουδαστών/τριών.
- τεχνικές και παρουσίαση ομιλίας.
- τήρηση αρχείων και πρωτοκόλλου και διεκπεραίωση αλληλογραφίας.
- θέματα και παράγοντες οι οποίοι αφορούν την Υγεία και την Κοινωνική Πρόνοια στη χώρα.

III. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Αξιοποιείται η ξενόγλωσση βιβλιογραφία που χρησιμοποιείται για το σύνολο των μαθημάτων του Τμήματος. Η βασική ορολογία για κάθε θεματικό πεδίο αποδελτιώνεται από τον Τύπο και τους Επίσημες Ευρωπαϊκές και Διεθνείς Εκδόσεις και χρησιμοποιείται ως αυθεντικό υλικό τους επεξεργασία. Ταυτόχρονα, χρησιμοποιούνται τα ηλεκτρονικά αρχεία Υπουργείων τα οποία έχουν άμεση σχέση με τα τους μελέτη θέματα καθώς και οι αντίστοιχοι ευρωπαϊκοί και διεθνείς διαδικτυακοί τόποι.

Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης (ΕΣΔΔ)
Πειραιώς 211, ΤΚ 177 78, Ταύρος
τηλ: 210. 34 96 225-6, fax: 210. 34 28 042,
www.ekdd.gr